

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Cikó

Község Önkormányzata

2022-2027

Felülvizsgálat: 2024. január

Tartalomjegyzék

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	43
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	49
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	55
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	58
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	59
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	60
1.A HEP IT részletei	60
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	60
Jövőképünk	61
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	62
3. Megvalósítás.....	76
3.1.A megvalósítás előkészítése	76
3.2 A megvalósítás folyamata.....	76
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	78
3.4 Nyilvánosság.....	78
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	79
3.6. Érvényesülés, módosítás	80
4. Elfogadás módja és dátuma.....	81

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

A HEP 2024 januárjában felülvizsgálatra került. A 2024-es felülvizsgálat során módosult tartalmat a következő *betűformával* jelöljük.

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint** Cikó Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Cikó község Tolna megye déli részén, Bonyhádtól 6 km-re található. Cikó Község területe már az ősidőktől folyamatosan lakott volt; ezt bizonyítják az itt talált - különböző korokból származó – nagyszámú és értékes régészeti leletek: bronzkori telep és öntőműhely; kelta sírok és római pénzmaradványok. A népvándorlás korából származó avar temetőben 552 sírt tártak fel; közöttük 7-et lovas temetkezéssel.

A község dél-nyugati határában található, a XII. század második felében épített román stílusú – eredetileg kéttornyos és háromhajós – Máriaszéplaki templomból mára csak a szentélyrész maradt fenn. Békefi Remig ásatásai (1893) a cikádori apátságna hítotték. Valójában az 1147-ben II. Géza által Esztergomban letelepített johannita lovagoknak volt az egyik filiája, amit a pécsi káptalannak az 1296. évi bizonyáglevelé igazol.

Az első írásos feljegyzés Cikóról 1280-ból származik. Ezen oklevél szerint a királyné kincstárnoka (Mays) végrendeletében birtokait a „Nyulak szigete” kolostorára hagyja, köztük Széplakot és Cikót (Chyka) is.

A XV. század végén Széplak népes település lehetett, mivel egy 1496-ból fennmaradt okirat, mint „Civis in oppido Szeplak” említi, amely akkor a fehérvári préposthoz tartozott. Azonban a török hódoltság idején a mind Cikót, mind pedig Széplakot – a templommal együtt – lerombolták. A ma „Ótemplom”-ként ismert templomrom később a környék németiségének búcsújáró helye lett.

Az Eszterpusztán a XV. századi vagy még korábbi templomrom a középkori Eszter -vagy más néven Östör- falu maradványa lehetett.

A török uralom után, az akkor elnéptelenedett területekre tömegesen hívtak be németeket, és más nemzetiségűeket, hogy az ország újjáépítésében részt vegyenek. Az első német telepések 1719-ben érkeztek Cikóra, akiket Kun Ferenc és báró Schilson János hívtak ide Hessenből és a dél-német területekről. A betelepítés 1729-ig tartott – közben Kun Ferenc 1721-ben eladja birtokait báró Schilson-nak. A betelepülők tulajdonként kaptak földet, ahol megteremthették otthonukat. Kemény és szorgalmas munkájukkal viszonylag rövid időn belül termékeny mezőgazdasági

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

területet alakítottak ki. A betelepült németek zárt közösségükben megőrizték nyelvjárásukat, hagyományaikat. Kezdetben német evangélikusok és katolikusok együtt lakják a falut, de az 1730-as évektől az evangélikusok elhagyják.

Báró Schilson 1743-ban bonyhádi birtokait – köztük Cikót is – eladja Perczel Józsefnek, Tolna megye alispánjának. A Perczelek idején erőteljesen fejlődik a község. Úgy tűnik, rövid ideig a Perczelek csaknem egyenrangú településüknek tekintették a kezdetben még lassan fejlődő Bonyháddal. A Perczelek alatt lesz a negyedik a völgyes falvak népességsorrendjében (1725-ben: 284, 1755-ben: 680, 1811-ben: 1273, 1838-ban: 1361, 1896-ban: 1886 fő).

Cikó plébániája kezdetben a baranyai Mecseknádasd, majd 1730-tól Bonyhád alá tartozott, de anyakönyvet 1751-től önállóan vezettek. A letelepülő németek első temploma 1725-ben épült fából és vályogból. A község új, ma is látható, temploma a Perczelek kegyurasága alatt épült 1761-től 1767-ig a Szentháromság tiszteletére. Az alapító Perczel József azonban nem élte meg a templom befejezését. 1763-ban a templom alatti kriptába temették, ahova felesége is számos későbbi Perczel családtag követte.

A község sok szakrális emléke között jelentős a Szent Rókus kápolna, amely Cikó legrégebbi egyházi emléke (1746-ban emelték).

A XIX. század második és a XX. század első felében jelentős fejlődést élt meg a község: 1870-ben felépült az első iskolaépület; 1872-ben épül meg a Dombóvár-Bátaszéki vasútvonal, amely Cikó - községet is érinti; 1894-ben létesül a Kálvária.

A dinamikus fejlődést megállította az első világháború – közel 300 cikói lakos vonult hadba, közülük 69 esett el –, az azt követő infláció, majd a gazdasági válság. Ennek ellenére 1924-ben elkészült a katolikus templom orgonája, 1929-ben felépült az elemi népiskola második épülete (a mostani felső tagozat). 1932-ben épült fel a községháza, jegyzőlakással.

Az itt élő német ajkú lakosság sorsa szorosan összekapcsolódott a magyarságéval. Időszakos súrlódások voltak, amit szándékosan szítottak a politikai erők a 30-as évek végétől. 1938-ban sajnálatos módon, a politikai hatalom Cikó területét szemelte ki a Volksbund alakuló nagygyűlésének megtartására, s itt alakult meg az első helyi csoportja; s ez meghatározta a község további sorsát.

1941-ben Cikónak még 1836 lakosa volt. A második világháborút követően – 1946-ban – a német lakosok közül 1170 főt (260 családot) telepítettek ki a községből; katonaként 98 cikói esett el a II. világháborúban. További tragédiákat okozott, hogy 1945 elején 193 főt hurcoltak el „malenkij robot”-ra, a Szovjetunióba; közülük 41-en haltak meg. A német lakosságból 1950-ben 50 család maradt. A cikói németek legnagyobb részét Biedenkopf környékére, Hessenbe telepítették, kisebb részüket Baden-Württembergbe, Karlsruhe környékére.

A német lakosság helyére bukovinai székelyek – 157 család – érkeztek már 1945-ben, többnyire Hadikfalváról. Hányatott sorsuk, többszöri menekülésük után Cikón végre letelepedhettek és otthonra találhattak.

Az eltérő nyelv és kultúrával megnehezítette az együttélést. A közös munka, közös gondok, a megélhetésért folytatott küzdelem elsimította az ellentéteket. Hamarosan megkezdődött a beolvadás, vegyes házasságok kötése, a két népcsoport keveredése.

1992-ben a két nemzetiség – a német és a székely – közösen avatta fel a hősök emlékművét a templomkertben az első és a második világháború elesettjeinek, hőseinek és a kényszermunkára elhurcoltak halottjainak emlékezetére, nem felejtve el a székely hősi halottakat.

A településen Német Nemzetiségi Önkormányzat működik. Lakosainak száma 2012-ben 939 fő volt. Cikó Község Önkormányzata évek óta azon fáradozik azon, hogy az itt élő lakosság minél komfortosabban, jó körülmények között éljen. A település infrastrukturális ellátottsága fejlett. Mindenki számára elérhetőek a különböző közszolgáltatások (víz, villany, szennyvíz, gáz, telefon, szélessávú internet, stb.). A településen óvoda és 8 osztályos általános iskola működik, továbbá van körzeti orvosa és védőnői szolgálata. A községben több civil szervezet is tevékenykedik.

Cikó Község Önkormányzata fontos céljának tekinti a település népességmegtartó erejének növelését, melyhez hozzájárulnak a már megvalósított projektek és a további pályázati, intézményi fejlesztési célok. Az épített és természeti környezet megóvása, fejlesztése kiemelt cél. Elsődleges a helyi oktatási intézmények (iskola, óvoda) fejlesztése, bölcsőde építése, önkormányzati ingatlanok felújítása, energetikai korszerűsítések végrehajtása.

Az utak, járdák, közterületek, zöldterületek, a települési környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése, játszóterek felújítása is szükséges. A helyi sportpálya és a kapcsolódó épület felújításra szorul. A település központjában található a régi „nagykocsmá” épülete, melynek felújításával olyan közösségi tér alakítható ki, amely számos programnak helyt adhatna.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	870	bázis év
2016	829	95,29%
2017	838	101,09%
2018	815	97,26%
2019	810	99,39%
2020	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépesség száma az elmúlt években csökkent. 2017-ben enyhe növekedést láthatunk a 2016-os adatokhoz képest. 2018 óta folyamatos csökkenés tapasztalható a lakónépesség számában.

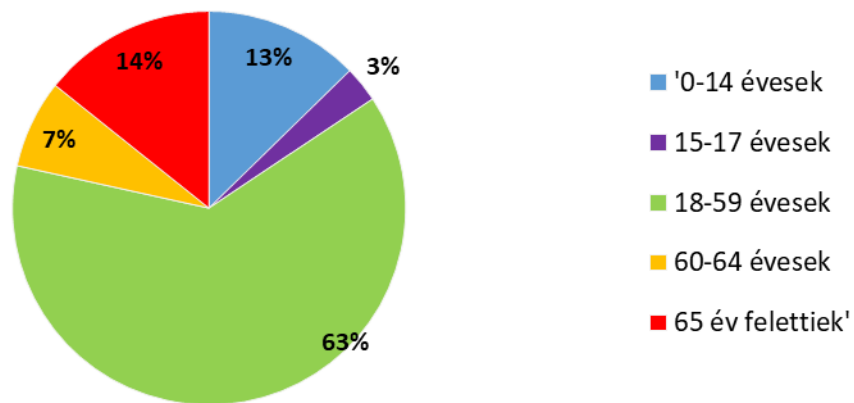
Az állandó népesség 2018-as adatai esetében elmondható, hogy nagyobb a nők aránya a férfiakénál. A 0-17 év közöttiek esetében a nők száma magasabb. A 18-64 évesek tekintetében a férfiak vannak többen. 65 év felettek esetében a nők aránya jóval magasabb, a férfiak halálozási aránya magasabb ebben az életkorban.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

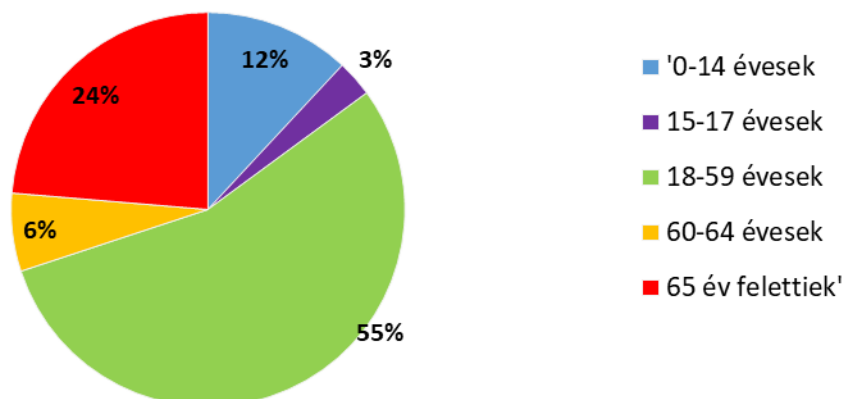
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	441	469	910	48,46%	51,54%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			23	2,53%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	56	56	112	6,15%	6,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	13	14	27	1,43%	1,54%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	277	258	535	30,44%	28,35%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	32	30	62	3,52%	3,30%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	63	111	174	6,92%	12,20%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

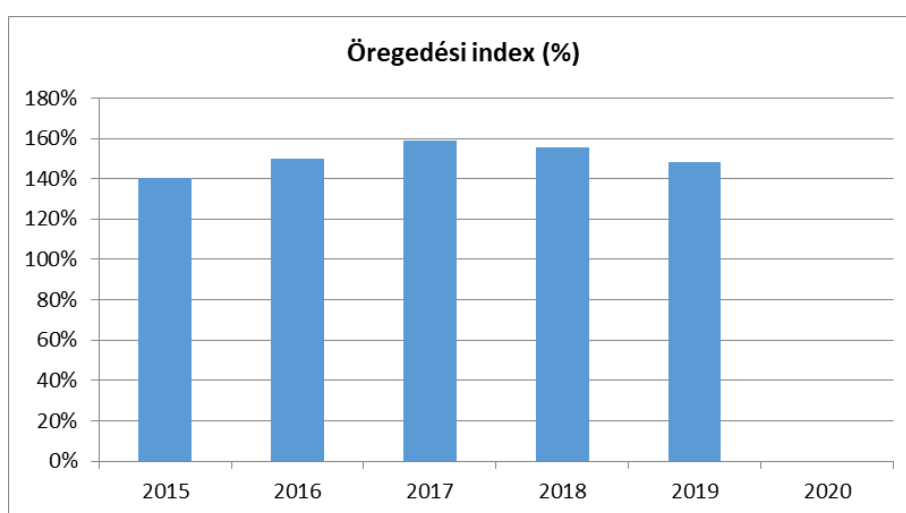

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	170	121	140,50%
2016	171	114	150,00%
2017	175	110	159,09%
2018	174	112	155,36%
2019	175	118	148,31%
2020	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2015-ös adatok szerint a 65 év feletti állandó lakosok száma 170 fő volt, ez az adat 2017-ig növekedést mutat, 2018-ban 1 fős csökkenés látható, majd 2019-ben 1 fős növekedés. A 0-14 éves korú lakosok száma 2015-ben 121 fő volt. 2016-tól csökkenés látható, majd 2018-tól újra növekedés. 2017-2019 között a 65 év feletti állandó lakosok száma közel egyezőséget mutatott, ezzel szemben a 0-14 éves korú állandó lakosok száma növekedést mutatott.

Az európai társadalmakhoz hasonlóan a magyar társadalmat is az elöregedés jellemzi, amely jelenség a járás településein is fellelhető, ennek értelmében Cikó községben is megtalálható. Némi javulás is látható a fenti táblázat esetében.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	13,79
2016	-43,56
2017	18,00
2018	-16,94
2019	1,23
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások hol pozitív, hol negatív képet mutatnak, amelyek megfelelnek a lakosság szám ingadozásának. Az ok feltárásra, alaposabb vizsgálatra lenne szükség, összevetve a települési támogatások és jogszabályváltozások, a közszolgáltatások és a gazdasági környezet változásait.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-8,05
2016	-8,24
2017	-4,80
2018	-8,47
2019	-7,38
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A vizsgált években jelentkező élve-születési számok csökkenése az egyik oka a település elöregedésének.

Értékeink, küldetésünk

Cikó Község Önkormányzata fontos értéknek tekinti a település lakosságának minél magasabb szintű ellátását, továbbá az esélyegyenlőség megvalósítását a különböző szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosításával. Az önkormányzat működése során arra törekszik, hogy valamennyi területen érvényesítse az esélyegyenlőségi szempontokat.

Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenységét úgy szervezi meg, hogy az egyes civil szervezetek, társadalmi csoportok aktív szerepvállalását biztosítva elősegítse a település egész lakosságát érintő – az esélyegyenlőséggel, diszkriminációmentességgel összefüggő – szemléletváltást. Célunk, hogy a településen élők számára könnyen elérhetővé tegyünk a különböző közszolgáltatásokat, ezzel biztosítva a már az előzőekben tárgyalt csoportok esélyegyenlőségét az élet különböző területein. Ezekből kifolyólag, a fenti célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében Cikó község megalkotja esélyegyenlőségi programját, mely szerint:

- elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását,
- meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat,
- illetve meghatározza az e célok eléréséhez szükséges intézkedéseket, feladatokat.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Cikó település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkrimináció mentességet,
- szegregációmentességet.

A foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Cikó Község Önkormányzata által elfogadott programok, koncepciók, rendeletek (kötségvetési, szociális, oktatási-nevelési, gazdasági, területfejlesztési stb.) gyakorlati megvalósítása során kiemelt figyelmet fordít az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos követelmények betartására, az esélyegyenlőség biztosítására.

2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Völgység települései hagyományaikban, kulturálisan és etnikailag hasonló képet mutatnak. Az önkormányzat az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatok megvalósításánál együttműködik a szomszédos településekkel (bonyhádi kistérség települései), illetve a térségben működő társulással.

A Völgységi Önkormányzatok Társulását (VÖT) 2004. június 23-án hozta létre a bonyhádi térség 19 önkormányzata Völgységi Többcélú Kistérségi Társulás (VTKT) néven. A szervezet az elmúlt 14 évben folyamatosan, változó tartalmú feladatellátással működött. Ma a bonyhádi járás 25 településén 19 kormányzati funkciót és számos, az önkormányzatok számára fontos feladatot lát el önkéntesen. A VÖT 2016-tól intézményfenntartó társulásként működik és három szolgáltatási csoportban kínálja tagönkormányzatai számára a feladatellátást.

Tagok1:

1. A társulás és a tanács pénzügyi, adminisztrációs, szervezési feladatainak ellátása
2. A Völgységi Értéktár Bizottság működtetése
3. A szervezeti honlap és a Völgységi Tájéegységi Értéktár elektronikus működtetése
4. Térségi rendezvénynaptár
5. Társulási rendezvénysátor
6. Társulási közművelődési pályázat
7. Területfejlesztési feladatok ellátása
8. Térségi koordináció kormányzati és önként vállalt feladatokban, ügyekben

Tagok2:

1. „Együtt 1 másért” Nappali Intézmény
2. Központi háziorvosi ügyelet
3. Belső ellenőrzés
4. Völgységi hírlevél

Tagok3:

1. A Bonyhádi Gondozási Központ fenntartása (*forrás: www.vot.hu*)

Cikó Község Önkormányzata mindhárom szolgáltatási csoport tagja. Cikó esetében az idősgondozás területén nem működik az étkeztetés és nappali ellátás, illetve a tanyagondnoki szolgáltatás (3. csoport).

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzéshez szükséges releváns adatok a KSH Statinfó, TEIR adatbázisból letölthetők, továbbá a helyi önkormányzati nyilvántartásokból nyerhetők. E mellett a helyi érdekképviselők, civil szervezetek által szolgáltatott adatok is bővítik az adatszolgáltatást körét.

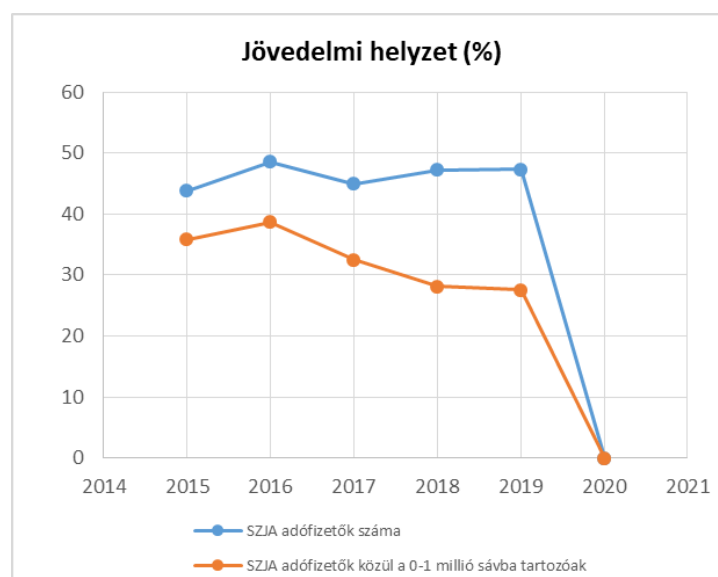
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi és vagyoni helyzetre jelentős hatással volt a rendszerváltást követően megszűnő munkahelyek nagy száma. A munkaerő-piaci lehetőségek csökkentek, az átképzések nem mindig követték a tényleges szükségleteket. Előtérbe kerültek a korábban nem preferált kompetenciák (nyelvtudás, informatikai képzettség), ami szintén nehezítette a – főleg idősebb korosztályból álló – egyes társadalmi csoportok munkavállalási esélyét. A folyamat magába hordozta a szegénység, illetve ezen belül a mélyszegénység szélesebb körű megjelenését. A mélyszegénység kialakulása összetett társadalmi jelenség, ami a fentebb említetteken kívül feltételezi a gazdasági hátrányok meglétét, a szocializációs beilleszkedési folyamatok lelassulását, a hátrányokat konzerváló családi, társadalmi környezetet. Ezek a folyamatok valamennyi településen éreztették hatásukat.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	43,80	35,85
2016	48,56	38,67
2017	44,95	32,52
2018	47,25	28,14
2019	47,35	27,57
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az állandó népesség közül az SZJA adófizetők száma 2015-ről 2016-ra jelentős emelkedést mutatott, majd 2017-ben csökkenést. A 2018-as, 2019-es években ismét növekedés látható. Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók számában a 2017-től folyamatos csökkenés látható.

3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

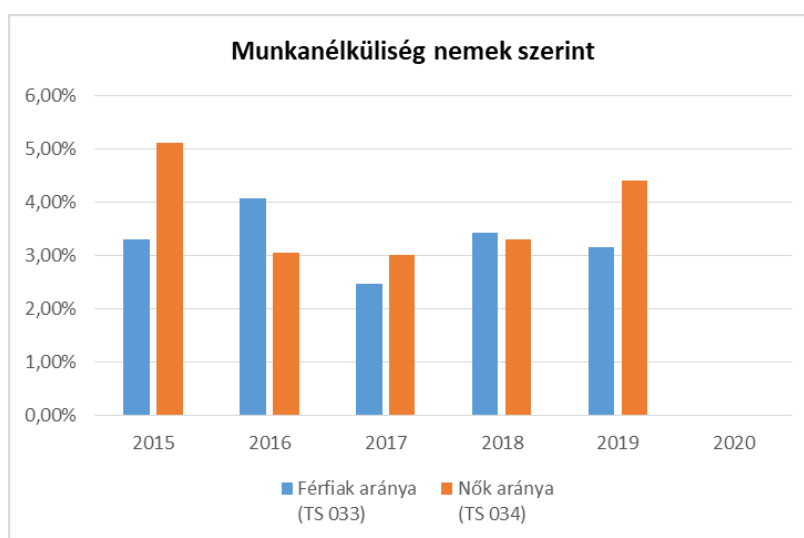
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Cikón az elmúlt években a munkanélküliség az országos átlagnak megfelelően alakult. Cikó különleges természeti környezete megfelelő lehetőséget biztosít a falusi turizmus kialakításához. Az emberek egy része mezőgazdasági jellegű kiegészítő tevékenységet is végez, ami bővíti a meglévő munkalehetőségek körét. Bonyhád, mint munkalehetőség csak részben jelenthet alternatívát, mivel a munkahelyek megszűnése a városokat is sújtotta.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	3,31%	5,11%	4,21%
2016	4,06%	3,05%	3,56%
2017	2,46%	3,00%	2,73%
2018	3,42%	3,31%	3,37%
2019	3,16%	4,41%	3,79%
2020	-	-	0,00%

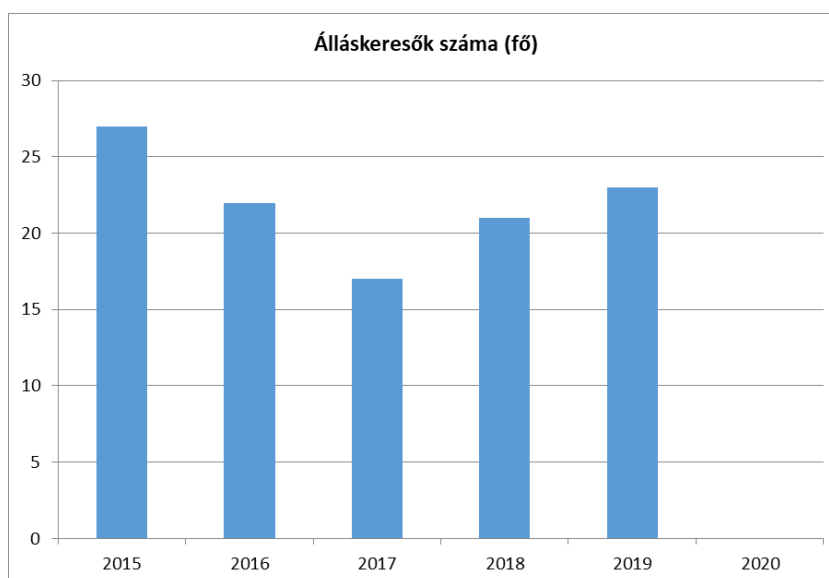
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

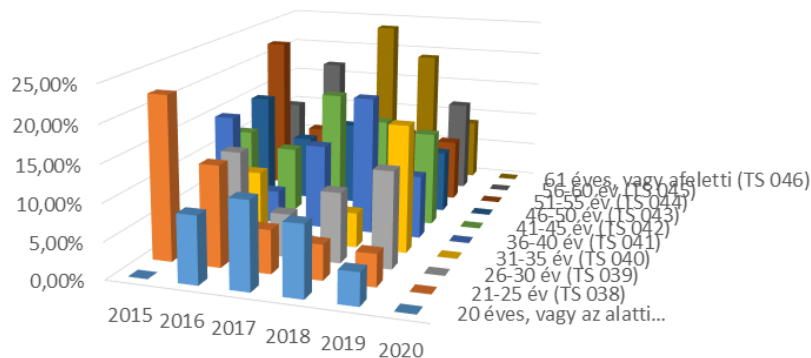
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	27	22	17	21	23	0
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	n.a.	2,00	2,00	2,00	1,00	n.a.
	%	-	9,09%	11,76%	9,52%	4,35%	-
21-25 év (TS 038)	Fő	6,00	3,00	1,00	1,00	1,00	n.a.
	%	22,22%	13,64%	5,88%	4,76%	4,35%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	3,00	1,00	2,00	3,00	n.a.
	%	3,70%	13,64%	5,88%	9,52%	13,04%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	n.a.	2,00	n.a.	1,00	4,00	n.a.
	%	-	9,09%	-	4,76%	17,39%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	1,00	2,00	4,00	2,00	n.a.
	%	14,81%	4,55%	11,76%	19,05%	8,70%	-
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	2,00	3,00	3,00	3,00	n.a.
	%	11,11%	9,09%	17,65%	14,29%	13,04%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	4,00	2,00	2,00	1,00	2,00	n.a.
	%	14,81%	9,09%	11,76%	4,76%	8,70%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	6,00	2,00	1,00	2,00	2,00	n.a.
	%	22,22%	9,09%	5,88%	9,52%	8,70%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	4,00	1,00	1,00	3,00	n.a.
	%	11,11%	18,18%	5,88%	4,76%	13,04%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	n.a.	1,00	4,00	4,00	2,00	n.a.
	%	-	4,55%	23,53%	19,05%	8,70%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

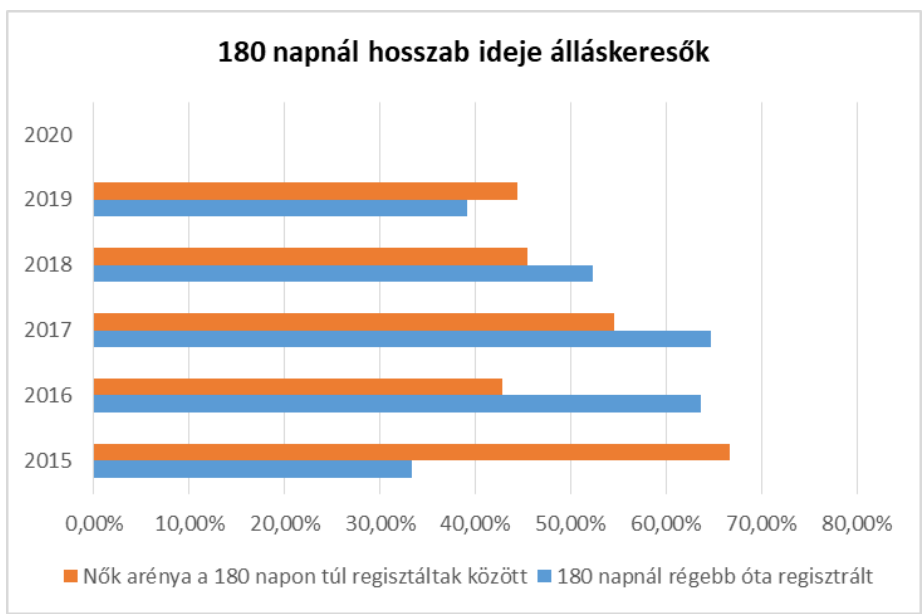
Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

- 20 éves, vagy az alatti (TS 037)
- 21-25 év (TS 038)
- 26-30 év (TS 039)
- 31-35 év (TS 040)
- 36-40 év (TS 041)
- 41-45 év (TS 042)
- 46-50 év (TS 043)
- 51-55 év (TS 044)
- 56-60 év (TS 045)
- 61 éves, vagy afeletti (TS 046)

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	33,33%	66,67%
2016	63,64%	42,86%
2017	64,71%	54,55%
2018	52,38%	45,45%
2019	39,13%	44,44%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek számában 2015 és 2017 között folyamatos csökkenés, majd 2017 évtől folyamatos emelkedés látható.

2016-2017 között a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya 60% feletti volt, ez az arány 2018-ban és 2019-ben jelentősen csökkent, 2019-ben 39% feletti volt az arány.

2015-ben a 180 napon túli nyilvántartott álláskereső 66,67%-a nő volt, ez az érték 2016-ban csökkent, majd 2017-ben ismét növekedett. 2018-ban és 2019-ben a nők aránya ismét csökkent. A munkanélküliek nők és férfiak közötti megoszlása éves szinten változó.

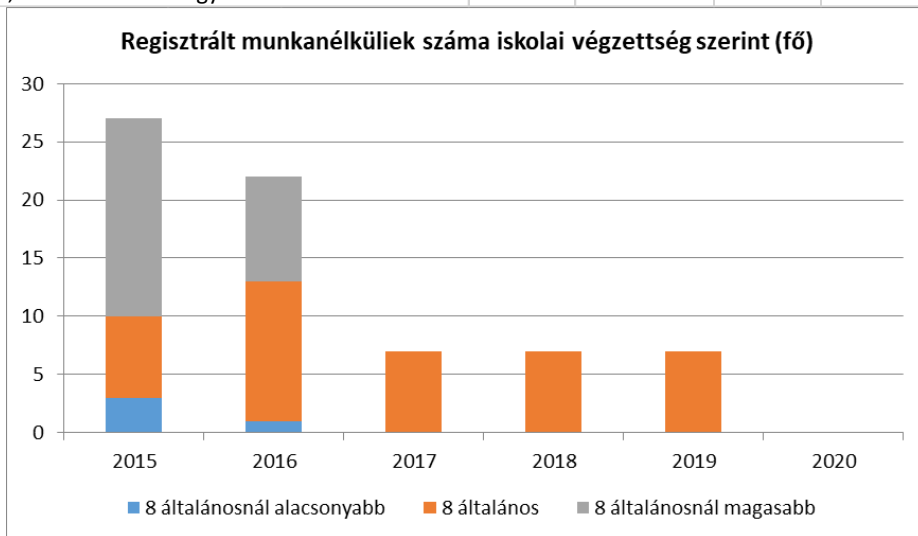
A nyilvántartott álláskereső kor szerinti megoszlása alapján elmondható, hogy 2018-as évtől csökkenés látható a 20 éves vagy az alattiak, illetve 2017-től a 21-25 év közöttiek esetében. 2019-ben a nyilvántartott álláskereső körében jelentősen nőtt a 31 és 35 év közöttiek és az 56-60 év közöttiek száma, illetve nőtt a 26-30 évesek és a 46-50 évesek száma is az előző évhez képest.

2015-ben a nyilvántartott álláskereső között a 21-25 év és 51-55 év közöttiek, 2016-ban az 50-60 év közöttiek, 2017-ben a 41-45 év közöttiek, 2018-ban a 36-40 év és 61 éves vagy afeletti, 2019-ben a 31-35 év közöttiek voltak a legnagyobb arányban.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskereső száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	27	3	11,11%	7	25,93%	17	62,96%
2016	22	1	4,55%	12	54,55%	9	40,91%
2017	17	n.a.	-	7	41,18%	-	-
2018	21	n.a.	-	7	33,33%	-	-
2019	23	n.a.	-	7	30,43%	-	-
2020	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

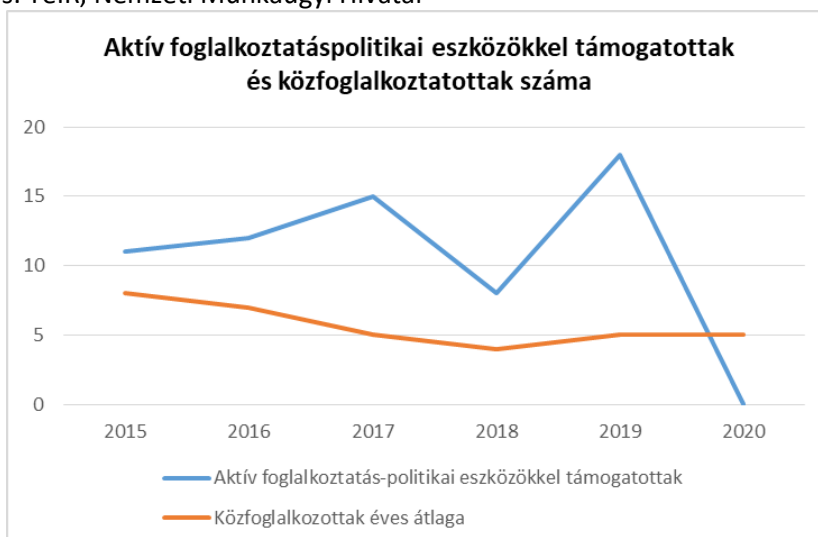
A munkaerő-piaci elhelyezkedést nagymértékben meghatározza a szakképzettség. A rendelkezésre álló adatok szerint 2015-ben a regisztrált munkanélküliek több mint 60%-a 8 általános iskolánál

magasabb iskolai végzettséggel rendelkezett. A 2016-os adatok alapján a regisztrált munkanélküliek több mint fele általános iskolai végzettséggel rendelkezett.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	11	8
2016	12	7
2017	15	5
2018	8	4
2019	18	5
2020	n.a.	5

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma 2015-től emelkedést, majd a 2018-as évben csökkenést, majd 2019-ben ismét erősebb növekedést látható. A közfoglalkoztatottak száma 2017-2020 között közel egyforma adatot mutatott. Az álláskereső megpróbálnak a munkaerőpiacon elhelyezkedni a közfoglalkoztatásra jellemző alacsony bér miatt.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatás esélyeihez való hozzáférést nagyban segíti a Bonyhádi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya. Az ügyintézők segítséget és információt nyújtanak az álláskeresőknél.

A megyében TOP projekt keretében foglalkoztatási program valósult meg, TOP Plusz projekt keretében további program várható.

A Bonyhád járási foglalkoztatási paktumba 164 fő hátrányos helyzetű álláskereső és inaktív került bevonásra. A bevontak köréből 101 fő támogatás révén munkába állt. 90 fő esetében megvalósult a legalább 6 hónap időtartamú, folyamatos foglalkoztatás. 4 fő munkaerőpiaci képzésben vett részt (3 targoncás). Minden bevont személy mentori és egyéb munkaerőpiaci szolgáltatásban is

részesült részben a foglalkoztatási osztálytól, részben a Bonyhádi Gondozási Központ munkatársaitól. (forrás: <http://paktum.bonyhad.hu/index.php>)

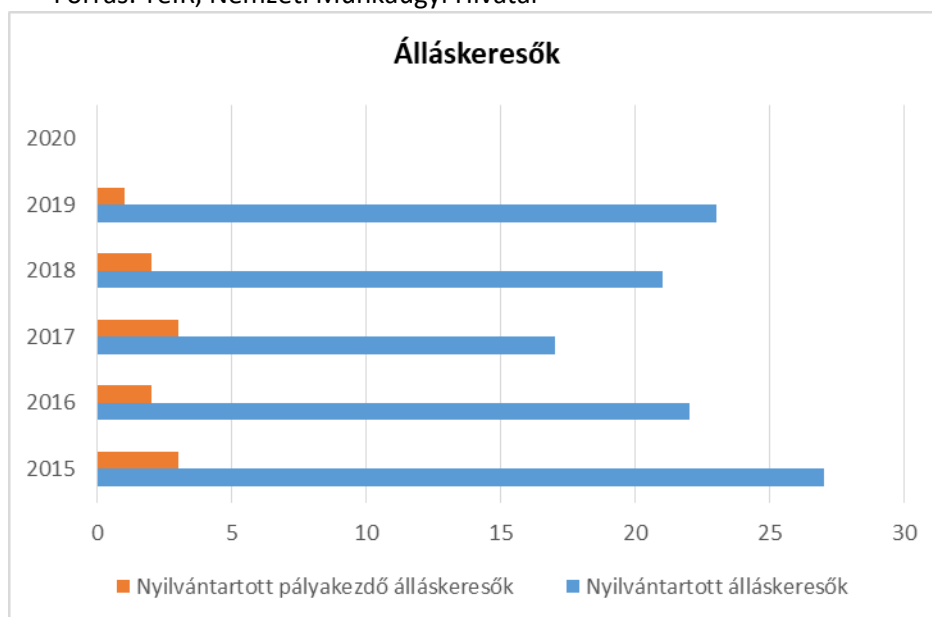
Ugyan a lakosságnak csak a töredék része tud a községben dolgozni, a jó közlekedési viszonyoknak és Bonyhád város közelségének köszönhetően a településen nem jelent nagy problémát a helybeli munkalehetőségek hiánya, és hogy az emberek jó részének ingáznia kell nap, mint nap a munkahely és a lakóhely között.

A lakosság foglalkoztatottságára jellemző, hogy meghatározó a környékbeli településeken történő munkavállalás. Az ipari szerkezet átalakulása és a nagyvállalatok részbeni megszűnése következtében kialakult kisebb létszámmal működő közép- és kisvállalati struktúrának már nincs akkora munkaerő felvevő igénye.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	FŐ	FŐ
2015	27	3
2016	22	2
2017	17	3
2018	21	2
2019	23	1
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A település kis méretéből adódóan helyben nem tudnak képzési programok megvalósulni. A környező városok (Bonyhád, Szekszárd) nyújtanak erre lehetőséget.

A nyilvántartott álláskeresők kis száma pályakezdő. Az adat 2017 évtől folyamatosan csökken, ami biztató, tehát a pályakezdők támogatások által munkához jutnak.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés a településen helyben nem biztosított (település méretéből, költségvetéséből adódóan). Az önkormányzat nem tud a településen foglalkoztatási programot megvalósítani. A lakosok ezen igényeiket a környező nagytelepüléseken, Bonyhádon és Szekszárdon érhetik el.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az elmúlt években az önkormányzat közfoglalkoztatásban foglalkoztatott hátrányos helyzetűeket, akik munkájukkal hozzájárultak a település szépüléséhez, karbantartásához. Az önkormányzat a településen óvodát működtet, önkormányzat, illetve a közös önkormányzati hivatal működik. Ezekben a helyeken meghatározott végzettségű dolgozók alkalmazása szükséges. Sajnos a mélyszegénységben élők és romák iskolai végzettsége nem felel meg a munkák elvégzésére.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás területén tapasztalt hátrányos megkülönböztetésről nem jellemző az önkormányzat és intézményei esetében. Ezzel kapcsolatos bejelentés az elmúlt években nem érkezett sem az önkormányzattal szemben, sem az önkormányzat felé, így sem a testi fogyatékkal, sem a megváltozott munkaképességgel élők, sem a nők, sem a mélyszegénységben élők/romák esetében nem valósul meg a hátrányos megkülönböztetés településünkön.

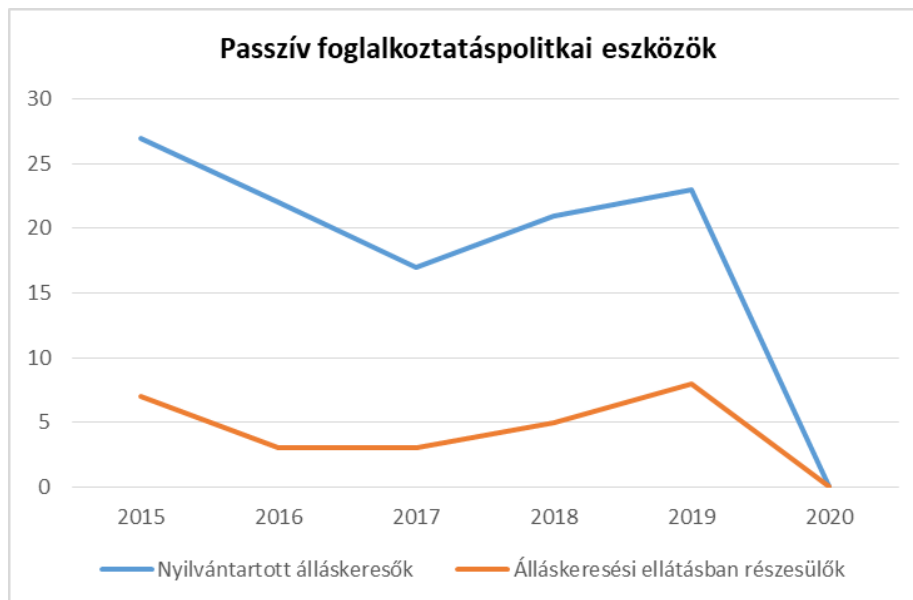
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A településen könyvtár működik. A könyvtárban számítógépek is találhatóak, ahol a könyvtáros segíti a helyiek boldogulását.

3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások és igénybevételükre vonatkozó adatok bemutatása

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	27	4,66%	7	25,93%
2016	22	4,04%	3	13,64%
2017	17	3,07%	3	17,65%
2018	21	3,97%	5	23,81%
2019	23	4,45%	8	34,78%
2020	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

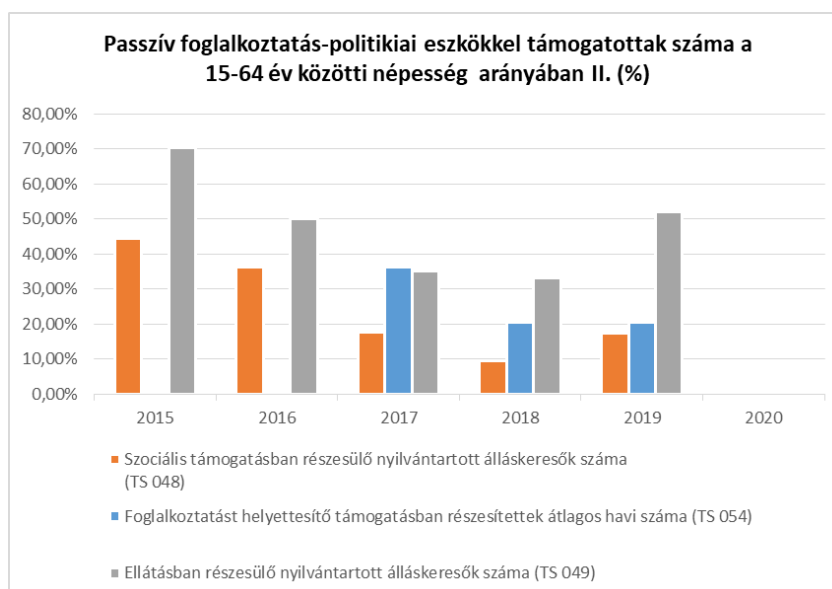

A nyilvántartott álláskeresők álláskeresési ellátásban részesülhetnek. 2015-ben a nyilvántartottak 25,93%-a részesült álláskeresési ellátásban, ez az arány 2016-ra közel felére lecsökkent. 2017-től emelkedés látható. 2019-ben a nyilvántartott álláskeresők 34,78%-a álláskeresési ellátásban részesült.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	12	44,44%	n.a.	-	19	70,37%
2016	8	36,36%	n.a.	-	11	50,00%
2017	3	17,65%	6	36,18%	6	35,29%
2018	2	9,52%	4	20,48%	7	33,33%
2019	4	17,39%	5	20,39%	12	52,17%
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

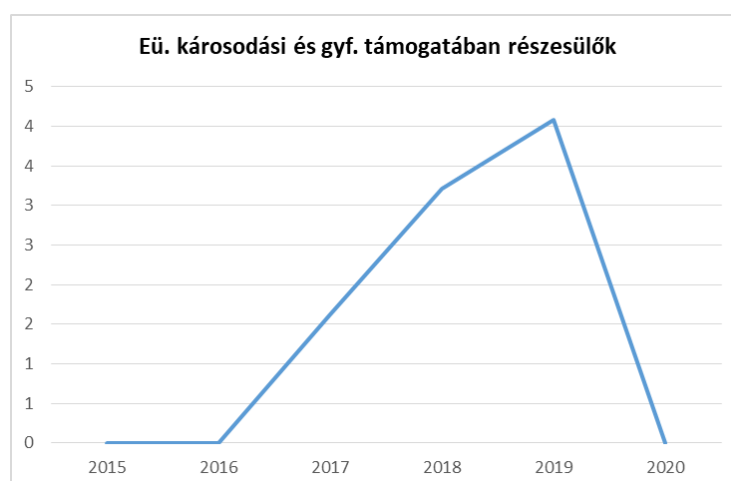
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2015-ben a szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma 12 fő volt, mely a nyilvántartottak 44,44%-a volt. Ez az érték 2016-tól 2018-ig folyamatosan csökkent, majd 2019-ben ismét emelkedett. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma 2017-ben 6 fő volt, 2018-ban 4 fő, 2019-ben 5 fő. Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma 2015-ben 19 fő volt (nyilvántartottak 70,37%-a), majd folyamatos csökkenés (2018-ban a nyilvántartottak 33,33%-a) látható. 2019-ben ismét növekedett az arányuk, a nyilvántartott álláskeresők 52,17%-a részesült ellátásban.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	2
2018	3
2019	4
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

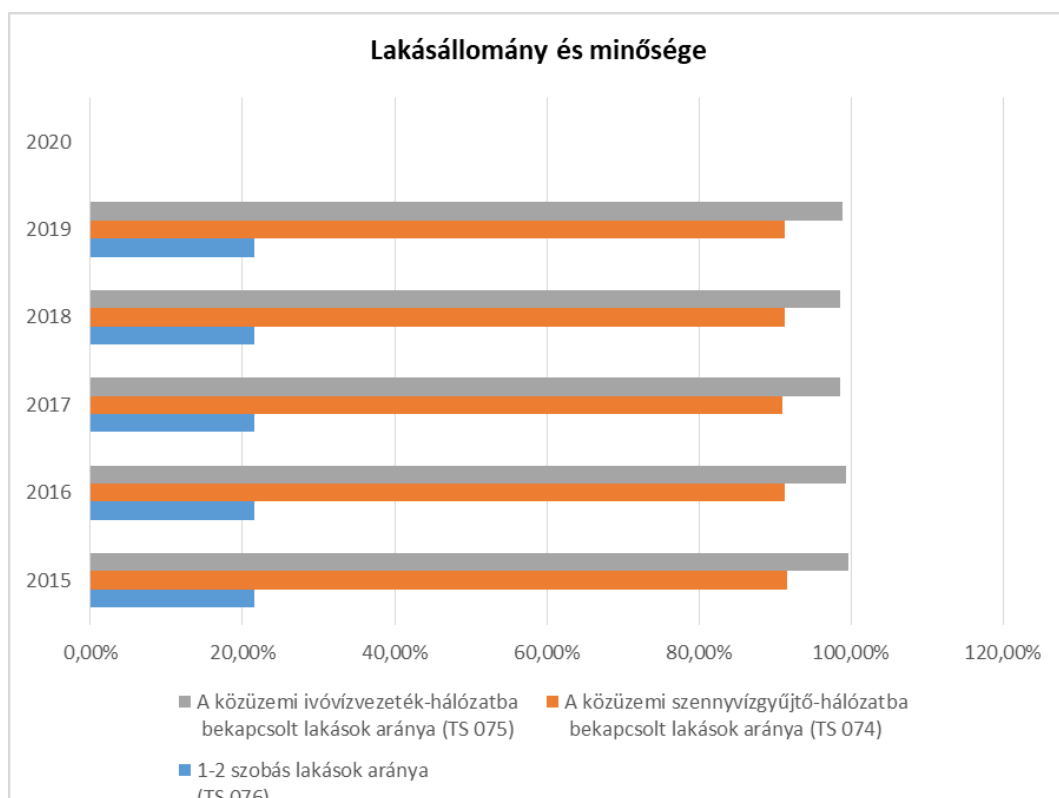
Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek számáról hiányos adatok állnak rendelkezésre. 2017-ben a havi átlagos számuk 2 fő volt, 2018-ban 3 fő, 2019-ben 4 fő.

3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	343	1	3	21,57%	91,55%	99,71%
2016	343	n.a.	n.a.	21,57%	91,25%	99,42%
2017	344	1	3	21,51%	90,99%	98,55%
2018	344	n.a.	n.a.	21,51%	91,28%	98,55%
2019	344	n.a.	n.a.	21,51%	91,28%	98,84%
2020	n.a.	n.a.	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A lakások száma 2015-ben és 2016-ban 343 db volt, 2017-2019 között 344 db. A lakások több mint 21%-a 1-2 szobás. A lakások nagyrésze szennyvízgyűjtő hálózatba (2019-es adat alapján - 91,28%), illetve ivóvízvezeték hálózatba (2019-es adat alapján - 98,84%) bekapcsolt.

a) bérlakás-állomány

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez.

b) szociális lakhatás

A településen nem releváns a szociális lakhatás. Az önkormányzat tulajdonában nincs olyan épület, amelyben szociális lakhatás megvalósulhatna.

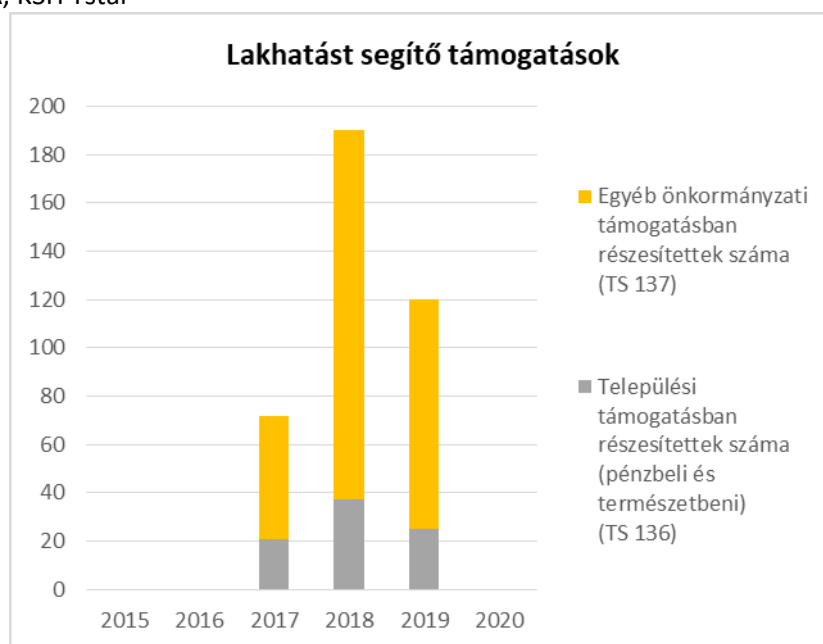
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	21	51
2018	37	153
2019	25	95
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) eladósodottság

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település nem találhatóak külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások. A településen elérhetőek közműszolgáltatások (telefon, internet, víz, áram, szennyvíz, villany, hulladékszállítás). A Széplaki utcában csak villany érhető el. Közszolgáltatások főként a nagyobb településeken (Bonyhád, Szekszárd, Bátaszék) érhetőek el. A közösségi közlekedés biztosított. A településen autóbussz közlekedés és vonatközlekedés érhető el.

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Cikó település esetében nem beszélhetünk telepekről/szegregátumokról.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Nem releváns.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Nem releváns.

3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	50	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	32	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Cikó településen hetente 2 alkalommal felnőtteket ellátó háziorvos, illetve hetente 1 alkalommal gyermekeket ellátó háziorvos végzi munkáját. Fogorvosi ellátás esetében egy fogorvos tart iskolai fogászati rendelőt, illetve egy körzeti fogorvos tart lakossági fogászati rendelőt. A rendelők Bonyhádon találhatóak. A településen nem található gyógyszertár, a lakóknak nagyobb településeken megtalálható gyógyszertárakat kell felkeresniük.

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A kötelező szűrések a háziorvosok, illetve a védőnő által elérhetőek a településen. Egyéb, speciális szűrések Bonyhádon, illetve Szekszárdon érhetőek el.

A prevenció programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák, a diákok, a speciális és a magas kockázatú célcsoportokra, illetve a lakosság körében egyaránt. A prevenció és szűrőprogramokban a lakosság részvétele nem teljes körű, szükséges az egészségügyi ellátórendszer további fejlesztése, a preventív módszerek elterjesztése.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A gyermekek részére fejlesztő ellátások elérhetőek az óvodában, iskolában. Felnőttek esetében fejlesztő és rehabilitációs ellátások a környező városokban lehetségesek (Bonyhád, Szekszárd). Az óvoda és iskola alaptevékenységei között szerepel a sajátos nevelési igényű gyerekek integrált nevelés-oktatása. A súlyos és halmozottan fogyatékos, sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása a szakértői bizottság véleménye alapján vehető igénybe a szülő igénye, a gyermek állapota és a szakértői bizottság javaslatának figyelembevételével. A nevelési intézmények dolgozói együttműködnek mindazokkal, akik a későbbiekben a gyermekek életében fontos szerepet töltenek majd be (iskolák, könyvtárak, stb.).

A Bonyhádi Gondozási Központ Család- és Gyermejkölési Központ mind a gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésükben jelentkező problémák, mind pedig a felnőttek, családok életvitelében jelentkező – többek közt - mentális problémák feltárásért, megoldásáért rehabilitációs tanácsadást végez és fogadóórát tart. Az intézmény a fentiekén túl segít a konkrét esetek megoldásában, hiszen kiterjedt kapcsolatrendszerrel rendelkezik.

Az önkormányzat kiváló kapcsolatot ápol a Bonyhádi Gondozási Központtal, amennyiben igény mutatkozik rá, akkor a rászorulóknak segít a kapcsolattartásban és a fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés igénybevételében. Természetesen ezt a segítséget a társult településeken élők is igénybe vehetik.

A településen családsegítő nyújt segítséget a lakosoknak.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az étrendek összeállításánál alapvető szempont az adott korcsoport számára javasolt egészséges táplálkozási normák figyelembevétele. További szempont, hogy az étrend összeállítása során érvényesüljön az egészségmegőrző és betegségmegelőző táplálkozás, a változatosság, az idényszerűség és korszerűség, mind a felhasznált nyersanyagok, mind az alkalmazott konyhatechnológiai eljárások esetében.

Az egészséget támogató iskolai környezet érdekében a kormány az elmúlt években számos intézkedést léptetett hatályba, ezek közül az egyik leghangsúlyosabb a közétkeztetésben kínált ételek összetételének szabályozása volt. A 2015 szeptemberétől kötelezően alkalmazandó közétkeztetési rendelet előírásaival a gyermekekre fókuszálnak, hiszen az egészséges táplálkozás alapvető fontosságú a fejlődésükhöz, mentális, szociális és fizikai jólétükhöz.

A rendelet meghatározza a különböző élelmiszerek felhasználásának gyakoriságát, szabályozza a nyersanyagok mennyiségét, az alapanyagok minőségét, és rögzíti azt is, hogy milyen gyakorisággal kell tejet vagy tejterméket, zöldséget-gyümölcsöt, továbbá gabona alapú, ezen belül pedig teljes kiőrlésű élelmiszereket adni a gyermekeknek. Az „üres kalóriát” tartalmazó cukrozott ételeket, italokat, valamint a sófogyasztást is korlátozza. A jogszabály kötelezővé teszi a szakorvos által igazolt, diétás étkezést igénylők számára a megfelelő étrend biztosítását is.

A kormány a jövőben további módosítások életbeléptetését tervezi, amelyek további fejlődést indíthatnak meg a közétkeztetés terén.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A gyermekek mozgására az óvodában és az iskolában kiemelt figyelmet fordítanak a nevelők. Az iskolában délelőtti és délutáni sportfoglalkozások biztosítják a mindennapi testedzés lehetőségét.

A településen elérhető kínálat mellett a járásközpontban a sportprogramokhoz való hozzáférést több városi sportegyesület biztosítja, nekik a versenyszintű sportolás mellett célja a hobbiszintű rendszeres sportolás, testedzés biztosítása, az ilyen igények felkeltése, tagjainak nevelése, öntevékeny közösségi élet kibontakoztatása.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat biztosítja az idősök számára a szociális alapszolgáltatásokat (étkeztetés). A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások közül az önkormányzat képviselő-testülete rendkívüli települési támogatást, lakhatási támogatást, gyógyszer-támogatás, temetési támogatást állapíthat meg. Szociális tűzifa program keretében is támogatják a rászorultakat. Az önkormányzat továbbá újszülött támogatást és első lakáshoz jutóknak támogatást nyújt.

A településen a fogyatékos személyek számára nem állnak rendelkezésre helyi szolgáltatások, úgymint ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon és átmeneti ellátást nyújtó fogyatékosok gondozóháza.

Cikó nem található ápolást, gondozást nyújtó intézmény. Ilyen intézmény a környező nagyobb településeken található.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A településen drogprevenciós szolgáltatások az iskolások részére érhető el, vendégladók meghívásával.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs olyan tapasztalat, hogy a hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése megtörtént volna bármikor a szolgáltatások nyújtásakor. Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés miatt az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt nem indult eljárás.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A pénzbeli és természetbeni ellátások megállapításakor pozitív diszkriminációval segítjük a különböző célcsoportokhoz tartozókat. (pl.: szegénységben élők, fogyatékkal élők, idősök).

3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	1	176	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen 8 osztályos általános iskola és 40 férőhelyes óvoda működik. Fontos az óvoda épületének felújítása. A településen sportpálya is található. Az önkormányzat célja, hogy a sportpálya melletti épület megújuljon és a közösségi élet meghatározó színterévé váljon. A településen felújított, energiahatékony épületben működik a Művelődési Ház, ahol a település meghatározó programjai kerülnek megrendezésre. A községben könyvtár is működik. A régi helyi

„nagykocsmá” épületének felújítása tervezett, amely szintén meghatározó közösségi térré válhat. A fenti fejlesztések megvalósítására pályázati források bevonása tervezett.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A közösségi konfliktusok, a viszonylag alacsony lakosságszámból adódóan nem jellemzőek a településen. Abban az esetben, ha konfliktus adódik a falusi élet hétköznapijaiban a lakosság szintjén, azokról is csak a bejelentések alapján lehet tudomást szerezni.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A falu lakosságának összefogó ereje több ízben megnyilvánult. Évente több olyan program is megvalósításra kerül, amelynek során az önkormányzat és helyi segítők programokat szerveznek a gyerekeknek, pl. lángosütés, helyi kézműves termékek kostolója, stb. A Családsegítő Központ rendszeresen élelmiszereket oszt a rászorulóknak.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Német Nemzetiségi Önkormányzat

A településen Német Nemzetiségi Önkormányzat működik, a német hagyományápolással kapcsolatos tevékenységeket támogatja a településen. Az nemzetiségi önkormányzat iskolai német táncoktatást szervez. Támogatja a Cikói Tehetséges Általános Iskolás Tanulók Támogatásáért Alapítványt, az iskolát, az óvodát (pl. programok, eszközbeszerzés által). Évente német gálaestet és egyéb programokat szervez, illetve támogat a településen.

Cikói Hagyományőrző Egyesület

A Cikói Hagyományőrző Egyesület 1995-ben lett bejegyezve egyesületként a Szekszárdi Cégbíróságon. Korábban a kórus mellett táncsoport is működött. Sajnos időközben a táncsoport megszűnt. A kórus tagjai bukovinai székely népdalokat tanulnak és adnak elő. Megjelent 2 CD lemezük is, összesen 72 dalt örökítettek így meg. A kórus tagjai számos alkalommal léptek fel Cikón, magyarországi településeken és külföldön is. A kórus számos alkalommal részesült Arany Páva Díjban és Arany Páva Nagydíjban. Vass Lajos Nagydíjat is kaptak. Egy nagyon jól működő, összefogó egyesületről van szó. Aktív települési egyesületről beszélhetünk a településen. Több alkalommal nyújtanak segítséget a települési, hagyományőrző rendezvények megszervezésében, pl. szüreti felvonulás, húsvét, karácsony, koszorúzások, megemlékezések. Számos alkalommal társadalmi munkával segítették a települést a tagok (pl. takarítás). A tagok segítő kezet nyújtottak a tájszoba kialakításában, a székely értékek összegyűjtésében. A tagok a számos rendezvény esetében székely ételeket főznek, hagyományos recepteket, értékeket adnak át a fiatalabb generációnak. Aktívan részt vesznek a cikói Székely Kapu felújításában, amelynek átadása 2021. decemberében lesz. A kórus többször részt vett kórustalálkozókön. Cikón is többször rendeztek kórustalálkozót.

Az egyesület jelentős szereppel bír a település életében. Fontos hagyományőrző tevékenységet látnak el. A helyi iskolában, óvodában számos alkalommal előadást tartanak, Fontos a székely szokások, a viselet, a gasztronómia megőrzése és bemutatása a fiatalabb korosztály számára is. Az egyesület a Bukovinai Székelyek Országos Szövetségének tagja. Az egyesület a szövetség tagjaként is értékes munkát végez. Fontos társadalmi hatása van az egyesület munkájának, hiszen az értékeink felkutatása.

Cikói Tehetséges Általános Iskolás Tanulókért Alapítvány

Az alapítvány céljai, tevékenységei:

- Az iskola tehetséggondozó tevékenységi körének bővítésével hatékonyabban felkarolni a továbbtanulni szándékozókat annak érdekében, hogy elhelyezkedésük biztosítottabb legyen.
- További tehetséggondozó szakkörök indítása, illetve a meglévők bővítése, hatékonyságuk növelése.
- Idegen nyelvből a legjobbakat eljuttatni az alapfokú nyelvvizsgáig.
- Szakköreink eszközállományának kiegészítése olyan felszerelési tárgyakkal, amelyek lehetővé teszik tanórákon és szakkörökön a korszerű ismeretek oktatását.
- A továbbtanulóknak célirányos felvételi előkészítőket kívánunk szervezni, illetve ilyen képzésben való részvételüket támogatjuk.
- Kisebb csoportokban szándékozunk indítani speciális tehetséggondozó foglalkozásokat.
- A tehetséggondozási munkában a legkiemelkedőbbek jutalmazása.
- Az iskolakezdést segítő, az alapítvány a tankönyvek és füzetcsomagok beszerzéséhez anyagi lehetőségeinek függvényében hozzájárulhat.
- Tanulmányi kirándulást, országjárást, múzeum-, hangverseny- és színházlátogatást szervezhet.

(Forrás: <http://www.cikoiskola.hu/alapitvany/>)

e) helyi lakossági önszerveződések.

A lakosok, képviselőtestületi tagok sokszor összefognak és lángossütést, fánksütést rendeznek, ahol megvendégelik a helyi gyermekeket.

3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem működik roma nemzetiségi Önkormányzat.

3.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Tartós munkanélküliség jelenléte, eladósodás, adósságrendezési problémák.	Foglalkoztatási helyzet javítása, képzési programok népszerűsítése. Képzések és tréningek tartása, tanácsadás nyújtása a településen.
Információhiány az egészséges életmódról, életvezetési tanácsadás, programok hiánya.	Felvilágosítás, szűrés. A preventív módszerek elterjesztése mellett hangsúly helyezése a szűrőprogramokban való részvétel ösztönzésére.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	441	469	910	48,46%	51,54%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			23	2,53%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	56	56	112	6,15%	6,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	13	14	27	1,43%	1,54%

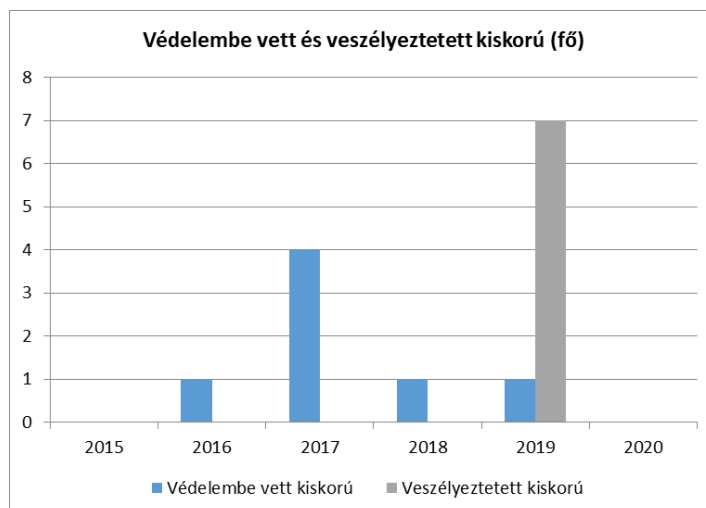
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatban látható, hogy a 0-17 évesek száma 139 fő, ők az állandó népesség 15,28%-át teszik ki. A lányok és fiúk aránya közel egyforma.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	1	n.a.
2017	4	n.a.
2018	1	n.a.
2019	1	7
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2016-ban a védelembe vett kiskorú gyermekek száma 1 fő volt, 2017-ben 4 fő. 2018-ban és 2019-ben ismét 1 kiskorú gyermek került védelembe. Veszélyeztetett kiskorú gyermekek esetében 2019-es adat áll rendelkezésre, 7 kiskorú gyermek volt veszélyeztetett.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	18
2018	12
2019	8
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

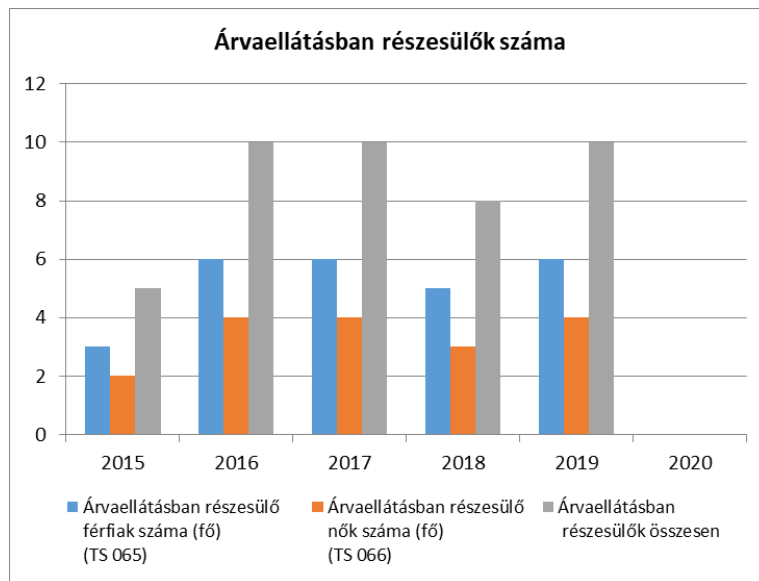

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2017-ben 18 fő volt, majd ezt követően csökkent a számuk, 2019-ben 8 fő részesült gyermekvédelmi kedvezményben.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	3	2	5
2016	6	4	10
2017	6	4	10
2018	5	3	8
2019	6	4	10
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2015-ben az árvaellátásban részesülők száma 5 fő volt, 2016-ban és 2017-ben 10 fő volt, 2018-ban 8 fő, majd 2019-ben ismét 10 fő volt.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Az intézményekben biztosított az ingyenes/kedvezményes étkezés.

Az óvoda és az iskola esetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B. § (1) bekezdés b)–d) pontja és (2) bekezdése szerinti ingyenes vagy kedvezményes gyermekétkeztetés igénybevétele az alábbi jogcím alapján kérhető:

- A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- A gyermek tartósan beteg vagy fogyatékos
- A gyermek családjában három vagy több gyermeket nevelnek
- A gyermek nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság, vagy
- A gyermek utógondozói ellátásban részesül.

Az óvodában jelenleg 37 gyermek van, amelyből 30 fő gyermek ingyenesen étkezik. Az iskolában jelenleg 98 gyerek jár, ebből 88 fő étkezik itt. 16 fő étkezik ingyenesen és 25 fő kedvezményesen.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez.

4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

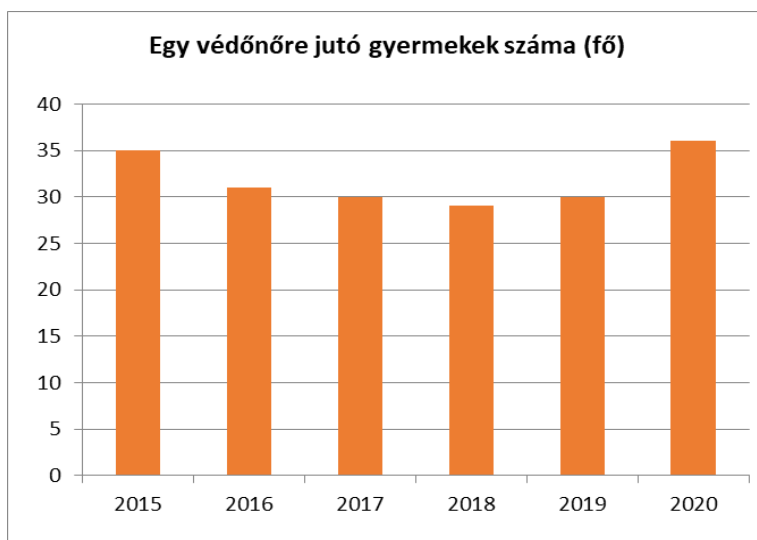
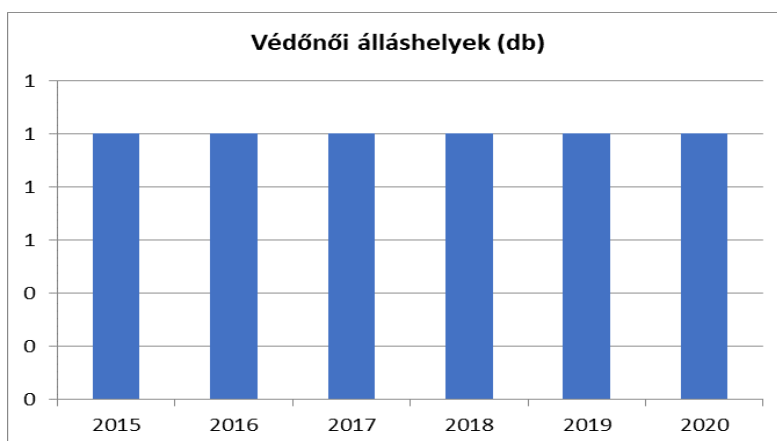
Cikó község esetében nem releváns.

4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1	35	35
2016	1	31	31
2017	1	30	30
2018	1	29	29
2019	1	30	30
2020	1	36	36

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői munka nemcsak a 0-3 éves korosztályra terjed ki, hanem a gyerekek beiskolázásig tart, majd folytatódik az iskolán belül is.²

² 2024 felülvizsgálat során kiegészítés

A családtervezés, anya és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. E területen belül is fokozott figyelmet fordítanak a szociálisan nehéz helyzetben élő várandósokra és a gyermeküket egyedül nevelő anyákra.

A védőnő a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását a leendő szülők számára már várandós korban megkezdi beszélgetések, családlátogatások keretében. A terhesgondozás keretében életviteli tanácsokat ad, válaszol a kismama kérdéseire, felkészíti őt a szülésre és az újszülött fogadására. Ő az első szakember, akit értesíteni kell a baba megszületéséről és ő az, aki a hazaadást követő napokban elsőként meglátogatja a családot, hogy segítséget adjon a csecsemőápoláshoz (szoptatáshoz, fürdetéshez, öltöztetéshez, stb.). Hozzá lehet fordulni, ha gond van a szoptatással, etetéssel, a gyermek viselkedésével, alvásával, vagy súlyfejlődésével.

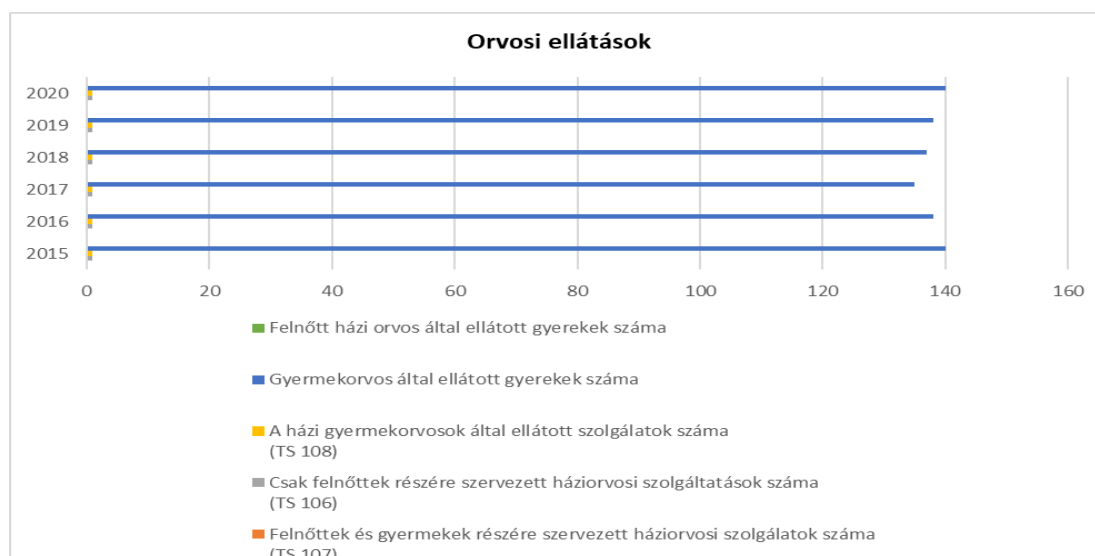
Cikó településen 1 védőnő segíti a lakosokat. 2015-ben a 0-3 évesek száma 35 fő volt, majd ezt követően 30 fő körül mozgott. 2020-ban 36 fő 0-3 évesről beszélhetünk.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	1	1	140	0
2016	0	1	1	138	0
2017	0	1	1	135	0
2018	0	1	1	137	0
2019	0	1	1	138	0
2020	0	1	1	140	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekorvosi ellátás, 1 fő gyermekorvos alkalmazásával megoldott, a feladatot Dr. Besz Zsuzsanna látja el, 1 héten egyszer. Az ellátott gyermekek száma éves szinten szinte stagnálást mutat.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen bölcsőde, családi napközi nem működik, így a 0-3 éves korosztály részéről nem rendelkezünk adatokkal a speciális ellátási igények tekintetében.

A település óvodája minden beiratkozni vágyó 3-7 év közötti gyermeket fogad. A családok eltérő szociális helyzete miatt az intézmény feladata az elfogadásra és együttműködésre nevelés. Az óvodában lehetőség van sajátos nevelési igényű gyermekek, illetőleg beilleszkedési, tanulási és magatartás zavaros gyermekek fogadására is. Együttes nevelésben történik az ő ellátásuk, mellette a gyógypedagógus egyéni fejlesztést is tart számukra. Az óvodában német nemzetiségi oktatás biztosított.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekvédelem rendszerén belül a gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekjóléti alapellátások közé tartozik. Biztosítására a települési önkormányzat köteles.

A szolgáltatás tartalma nem csak a veszélyeztetett gyermekekre irányul, hanem minden családra, illetve a kockázati csoportokra is a prevenció keretében.

A gyermekjóléti szolgálat olyan szolgáltató intézmény, amelynek alapvető feladata a segítő munka végzése és más szolgáltatások nyújtása, más szervezetek által nyújtott ellátások közvetítése, a helyi gyermekjóléti- és védelmi rendszer szervezése, közreműködés az önkormányzat, illetve a gyámhatóságok tevékenységében. (forrás: <http://gond.kozp.bonyhad.gportal.hu/>)

A fenti feladatokat a térségben a Bonyhádi Gondozási Központ látja el.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Cikó településen nem található olyan intézmény, amely gyermekek napközbeni ellátásával, bölcsődei ellátásával foglalkozna. Az önkormányzat kiemelt céljának tekinti az óvoda fejlesztését, bölcsőde kialakítását.

f) gyermekvédelem;

A családokat és gyermekeket számos gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatás segíti szociális körülményeik javításában, amely a Bonyhádi Gondozási Központ Család- és Gyermekjóléti Központ lát el. Információ nyújtanak, tanácsadó tevékenységet végeznek, hivatalos ügyek intézésében segédkeznek, stb.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A Bonyhádi Gondozási Központ családsegítés keretében támogatja a nehéz élethelyzetbe került családokat, segítenek a krízishelyzet megoldásában, utánkövetést folytatnak. Szerteágazó kapcsolatrendszerrel rendelkeznek, többek között bentlakásos- és egészségügyi intézményekkel.

A szolgáltatás hozzájárul az egyének, a családok és különböző közösségi csoportok jólétéhez, fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. Segíti a szociális és mentálhigiénés problémák vagy krízishelyzetek miatt segítségre szoruló személyeket, családokat. Fontos az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, életvezetési képességek megőrzése, illetve javítása, valamint a társadalmi jólét elősegítése a család történelmi funkciójának támogatásával.

A Családsegítő Szolgálat a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapellátást biztosítja. Feladata a hátrányos helyzetű, krízishelyzetben lévő csoportok szociális ellátása, család külső és belső kapcsolati rendszerének támogatása. Szervezési, szolgáltatási feladatokat végez. Szakmai segítséget ad, és kiépíti az ellátó rendszer információs bázisát. Segíti az állami, társadalmi, egyházi és egyéb szociális szolgálatok munkájának összehangolását.

A családsegítő szolgáltatás körébe tartozó feladatok:

- Szociális felderítő és jelző szolgálat ellátása.
- Önkormányzatoknál új szociális ellátások kezdeményezése.
- Veszélyeztetettséget és a krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működtetése.
- Életvezetési, mentálhigiénés tanácsadás.
- Segítségnyújtás szociális ügyintézéshez, kérelmek beadványok elkészítéséhez, más intézmények szolgáltatásaihoz való hozzájutáshoz.
- Gondoskodik a kompetenciájukba nem tartozó esetek szakintézményhez történő átirányításáról és a megfelelő fogadókészségről
- Jogi tanácsadás
- Pszichológiai tanácsadás
- Aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás.
- A tartós munkanélküliekkel és a fiatal munkanélküliekkel való foglalkozás.
- Egyéb szolgáltatások ellátása (felajánlások összegyűjtése – gyűjtési akciók szervezése, civil kezdeményezések elősegítése, közösségfejlesztő és egyéb programok szervezése).
- Anyagi segítségnyújtás

A településen anyaoththon, családok átmeneti otthona nem működik.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A gyermekek mozgására az óvodában és az iskolában kiemelt figyelmet fordítanak a nevelők. Az iskolában délelőtti és délutáni sportfoglalkozások biztosítják a mindennapi testedzés lehetőségét: labdarúgás, asztalitenisz, nemzetiségi néptánc is a kínálat része.

A településen elérhető kínálat mellett a járásközpontban a sportprogramokhoz való hozzáférést több városi sportegyesület biztosítja, nekik a versenyszintű sportolás mellett célja a hobbiszintű rendszeres sportolás, testedzés biztosítása, az ilyen igények felkeltése, tagjainak nevelése, öntevékeny közösségi élet kibontakoztatása.

Fontos cél a helyi sportpálya és a kapcsolódó épület fejlesztése, illetve a régi „nagykocsmá” épületének felújítása, amely lehetővé tenné fenti programok megvalósítását a településen.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A településen gyermekétkeztetés egy külsős vállalkozó látja el, így biztosított az óvodások és iskolások étkeztetése. Intézményi és szünidei étkeztetésnek a lehetősége biztosított.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen nem különböztetik meg az eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekeket. Jól működő közösségről beszélhetünk, ahol nem szükséges különböző „összekovácsoló” programok megvalósítása.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről nincsenek információink, az óvoda és iskolai intézmények, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A gyermekjóléti és családsegítő szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből, szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozásából, családok átmeneti otthonából, átmeneti nevelésből és eseti gondozásból áll. Ezek a hátránykompenzáló juttatások tekintettel a gyermekek és gyermekes családok szociális státuszára és az oktatási intézményekben történő részvétel céljából minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhető, a törvény által szabályozott keretek között.

4.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

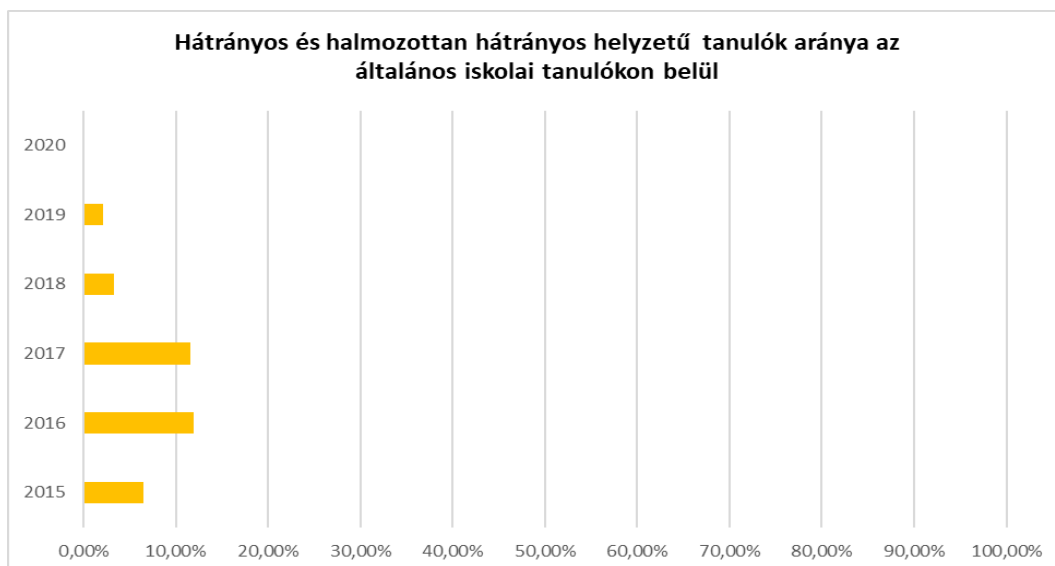
4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	32	n.a.	-
2016	33	n.a.	-
2017	33	n.a.	-
2018	33	n.a.	-
2019	25	n.a.	-
2020	35	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Óvodások tekintetében nem áll rendelkezésre adat hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekekről.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	92	6	6,52%
2016	84	10	11,90%
2017	86	10	11,63%
2018	92	3	3,26%
2019	96	2	2,08%
2020	92	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

2016-ban és 2017-ben a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül 10%-on felüli arányt mutatott, az az arány 2018-ban 3,26% volt, 2019-ben 2,08%.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2016	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2017	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2018	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2019	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Középszintű oktatás tekintetében nem áll rendelkezésre adat hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	n.a.	n.a.
2016	8	n.a.
2017	10	n.a.
2018	12	n.a.
2019	6	n.a.
2020	8	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

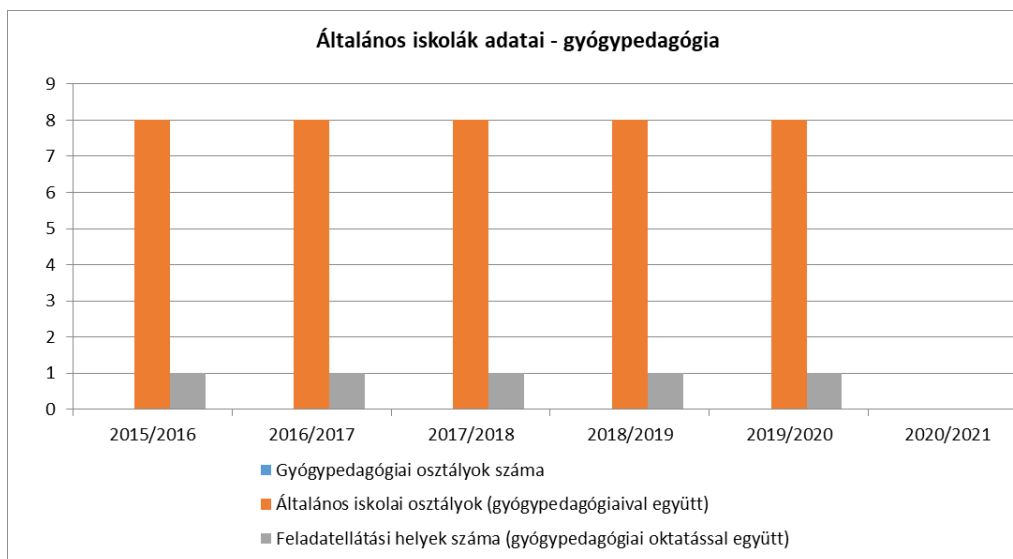
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
		db	db	db	fő	db	fő	fő
2015		2	45	1	32	n.a.	n.a.	16
2016		2	40	1	33	n.a.	n.a.	17
2017		2	40	1	33	n.a.	n.a.	17
2018		2	40	1	33	n.a.	n.a.	17
2019		2	40	1	25	n.a.	n.a.	13
2020		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A településen 1 óvoda működik, 2 csoporttal. Az óvodai férőhelyek száma 40 db.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	n.a.	8	1	12	-
2015/2016	n.a.	8	1	11	39,13%
2016/2017	n.a.	8	1	11	35,71%
2017/2018	n.a.	8	1	12	43,02%
2018/2019	n.a.	8	1	12	45,65%
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	45,83%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	16
2015/2016	16
2016/2017	11
2017/2018	14
2018/2019	12
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nevelők és az oktatók folyamatosan fejlesztik, képzik magukat, hogy a társadalmi változásokhoz igazodva nevelhessék, fejleszthessék a gyermekeket. Szakképzett dajkák és utazó gyógypedagógus áll rendelkezésre.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetésről és a gyermekek jogellenes elkülönítéséről nem áll rendelkezésre információ, az intézmények, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A pont elemzéséhez nem áll rendelkezésre kellő információ.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A Bonyhádi Gondozási Központ Család- és Gyermekjóléti Központ által nyújtott hátránykompenzáló szolgáltatások és az önkormányzat által nyújtott támogatások hozzájárulnak a fogyatékos, rászoruló és/vagy hátrányos helyzetben lévő gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához. Az oktató-nevelő munkában kiemelt szerepet kap az együttműködésre nevelés, a gyermekek társadalomba való beilleszkedésének elősegítése, a környezetben egyre gyakrabban előforduló külső, káros tényezők kiküszöbölése, a tehetséggondozás, a felzárkóztatás, valamint az egészségre és kulturált életmódra való nevelés.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	0	0	n.a.	n.a.
2016	0	0	n.a.	9
2017	0	0	n.a.	6
2018	0	0	n.a.	6
2019	0	0	n.a.	2
2020	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A településen, illetve környezetében nem releváns a biztos kezdet gyerekház, illetve tanoda szolgáltatás. Szünidei étkezést igénybevevők száma alacsony értéket mutat, 2019-ben mindösszesen 2 fő esetében igényelték.

4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Fiatalok, gyermekek csökkenő száma.	A település fejlesztése, vonzóbbá tétele: intézményi fejlesztések, közösségi élet továbbfejlesztése, vonzó településkép kialakítása, szolgáltatások fejlesztése.
Nehéz helyzetben lévő családok – gyermekek a településen.	Gyermekek életkörülményeinek javítása, gyermek programok szervezése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniósi irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság, stb. területén.

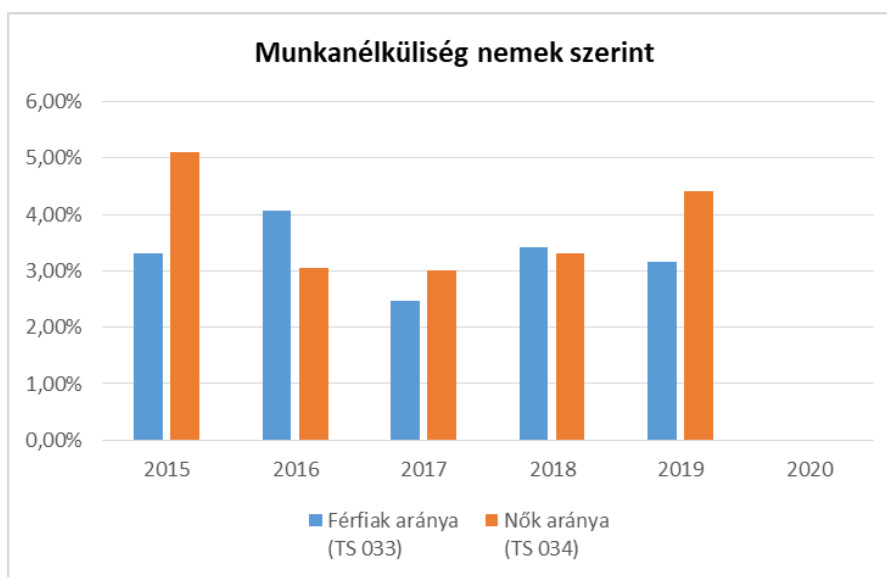
A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	3,31%	5,11%	4,21%
2016	4,06%	3,05%	3,56%
2017	2,46%	3,00%	2,73%
2018	3,42%	3,31%	3,37%
2019	3,16%	4,41%	3,79%
2020	-	-	0,00%

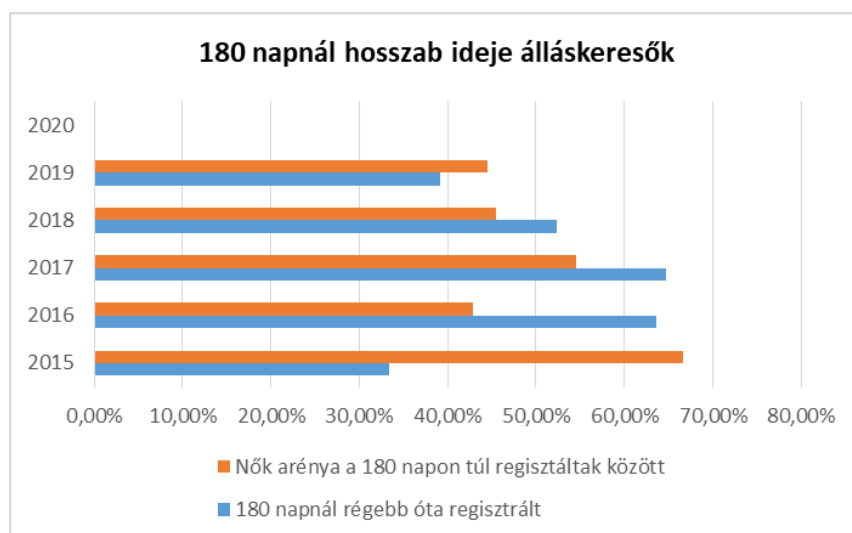
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a 15-64 évesek körében a nyilvántartott álláskeresők közül a nők aránya 2015-ben 5% feletti volt, majd 2016-ban és 2017-ben 3% volt az érték. 2018-ban és 2019-ben növekedés látható, 2018-ban az arányuk 4,41% volt. Cikón változó értéket mutat a nők és férfiak aránya a nyilvántartott álláskeresők között, egyik évben a nők, majd azt követően a férfiak aránya a magasabb.

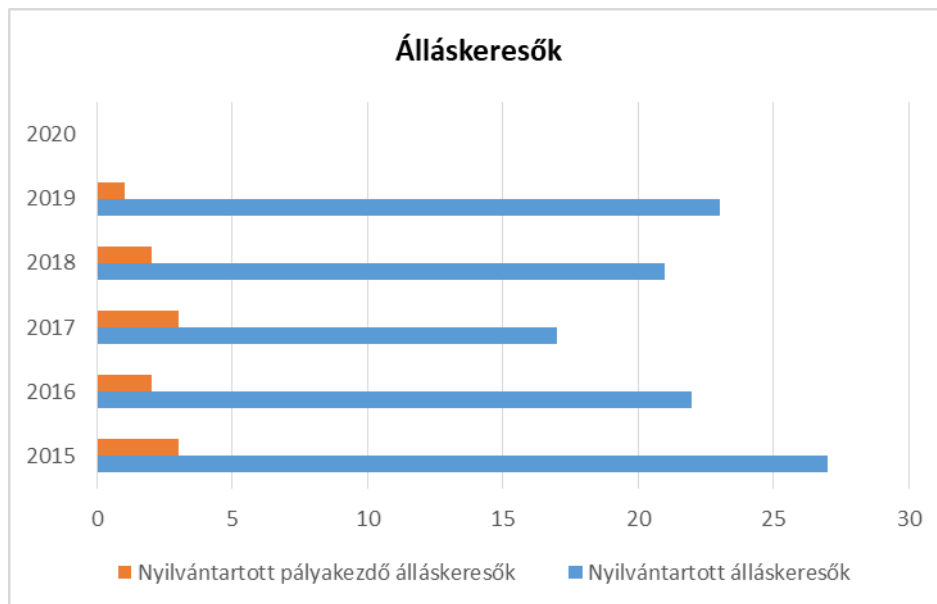
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	33,33%	66,67%
2016	63,64%	42,86%
2017	64,71%	54,55%
2018	52,38%	45,45%
2019	39,13%	44,44%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	27	3
2016	22	2
2017	17	3
2018	21	2
2019	23	1
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2015-ben a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők 66,67%-a nő volt, ez az érték 2016-ban csökkent, majd 2017-ben ismét növekedett. 2018-ban és 2019-ben a nők aránya ismét csökkent. A munkanélküliek nők és férfiak közötti megoszlása éves szinten változó.

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást elősegítő programokban való részvétel a nők körében népszerűbb. A kormányhivatal számos alkalommal tart tanfolyamokat annak érdekében, hogy olyan végzettséghez jussanak az érdeklődők, amely segíti őket a piaci elhelyezkedésben. A tanfolyamok célja, hogy az álláskereső személyek könnyebben találjanak munkát számukra, illetve hogy nagyobb eséllyel tudják megtartani munkahelyüket.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkaerőpiacon az alacsony végzettségű nők nehezebben kapnak munkát, jellemző, hogy a közfoglalkoztatásban tudnak elhelyezkedni. A munkaerőpiacon az alacsony végzettségű nők esetében jellemző, hogy betanított munkásként helyezkednek el a nagyobb településeken található munkahelyeken (pl. kábelgyárak, stb.).

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az Önkormányzat célja, hogy a településen ne valósuljon meg a hátrányos megkülönböztetés. Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén az önkormányzathoz, vagy az önkormányzattal szemben bejelentés az elmúlt évek alatt nem érkezett.

5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

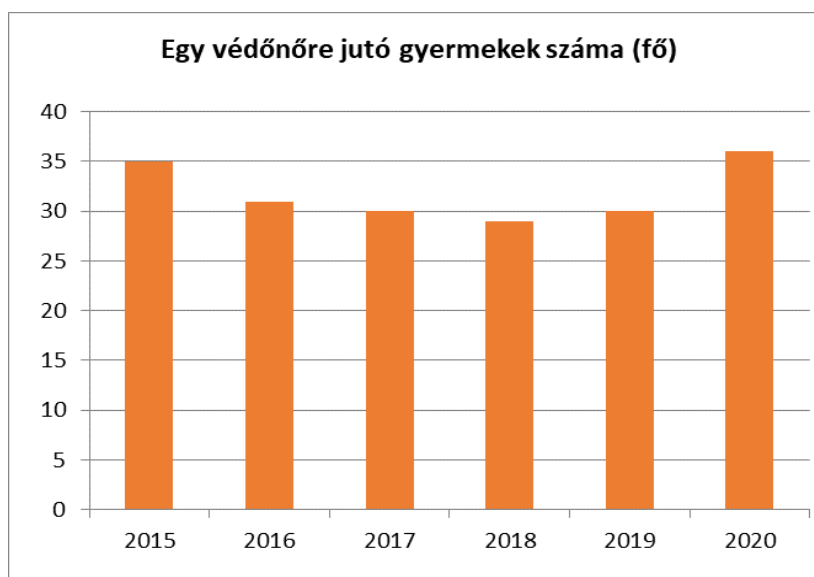
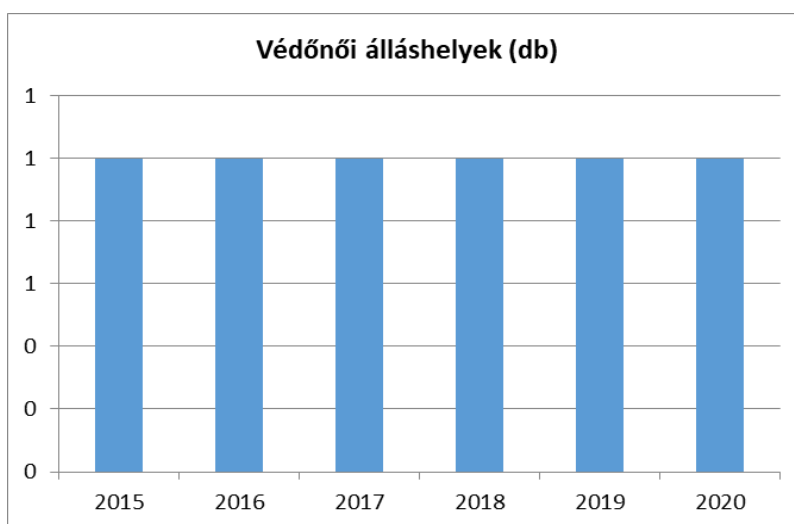
A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások körében Cikón nem túl széles a kínálat. A bölcsődei ellátás nem megoldott, családi napközi nincs a településen, az óvodai férőhely sem teljes kihasználtsággal működik, nyitva tartásával, ügyeletbiztosítással igyekszik megfelelni a szülők igényének. A helyben foglalkoztatott nők a munkahelyek jellegéből

adódóan korlátozottan tudják igénybe venni a rugalmas munkaidő beosztást, távmunkát, mely a nők családban betöltött szerepének gyakorlását támogatná.

Cikó Község Önkormányzata TOP Plusz projekt keretében tervez helyi bölcsődét (7 fős mini bölcsőde) kialakítani. Fontos a meglévő óvoda felújítása szintén pályázati források bevonásával (Magyar Falu Program, TOP Plusz).

5.2.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1	35	35
2016	1	31	31
2017	1	30	30
2018	1	29	29
2019	1	30	30
2020	1	36	36

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Cikó településen 1 védőnő segíti a lakosokat. 2015-ben a 0-3 évesek száma 35 fő volt, majd ezt követően 30 fő körül mozgott. 2020-ban 36 fő 0-3 évesről beszélhetünk.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4. A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért országos szinten.

5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Cikón nincs anyaotthon, családok átmeneti otthona és egyéb krízishelyzetben segítséget nyújtó intézmény.

A Bonyhádi Gondozási Központ családsegítés keretében támogatja a nehéz élethelyzetbe került családokat, segítenek a krízishelyzet megoldásában, utánkövetést folytatnak. Szerteágazó kapcsolatrendszerrel rendelkeznek, többek között bentlakásos- és egészségügyi intézményekkel.

A szolgáltatás hozzájárul az egyének, a családok és különböző közösségi csoportok jólétéhez, fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. Segíti a szociális és mentálhigiénés problémák vagy krízishelyzetek miatt segítségre szoruló személyeket, családokat. Fontos az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, életvezetési képességek megőrzése, illetve javítása, valamint a társadalmi jólét elősegítése a család történelmi funkciójának támogatásával.

A Családsegítő Szolgálat a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapellátást biztosítja. Feladata a hátrányos helyzetű, krízishelyzetben lévő csoportok szociális ellátása, család külső és belső kapcsolati rendszerének támogatása. Szervezési, szolgáltatási feladatokat végez. Szakmai segítséget ad, és kiépíti az ellátó rendszer információs bázisát. Segíti az állami, társadalmi, egyházi és egyéb szociális szolgálatok munkájának összehangolását.

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. A Hivatal dolgozóinak 100%-a nő. Ha az önkormányzati intézmény hálózat felső vezetését vizsgáljuk, akkor 100 %-a nő. A helyi óvodában is nők dolgoznak.

5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen élnek roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők, akik különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

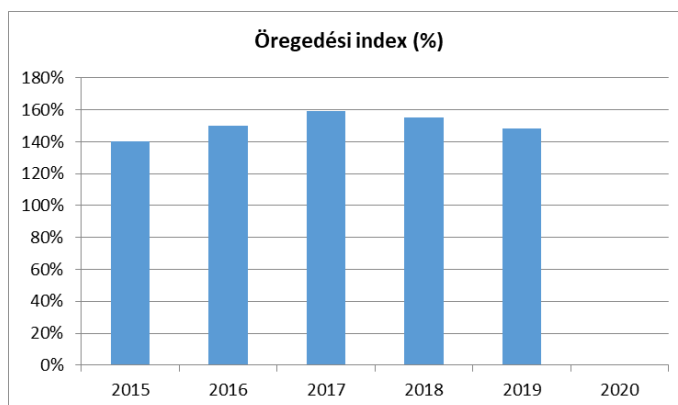
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A kisgyermeket nevelő anyák munkaerő-piacra való visszatérése nehéz.	Óvoda felújítása, bölcsőde kialakítása, nyitvatartási idő igazítása a szülői igényekhez, egyéb munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások kialakítása.
Kismamák, kisgyermeket nevelők elszigetelődése.	Kismamák, kisgyermeket nevelők részére előadások, foglalkozások, programok szervezése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek, stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	170	121	140,50%
2016	171	114	150,00%
2017	175	110	159,09%
2018	174	112	155,36%
2019	175	118	148,31%
2020	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen a 65 év feletti állandó lakosok száma 170 fő körüli létszámot mutat évente. Az öregedési index 2015-ben 140,5% volt, majd 2018-ig emelkedett. 2018-tól ismét csökkenést mutatott.

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze: növekszik az átlagéletkor, magasabb a középkorúak halandósága, nők esetében hosszabb az élettartam.

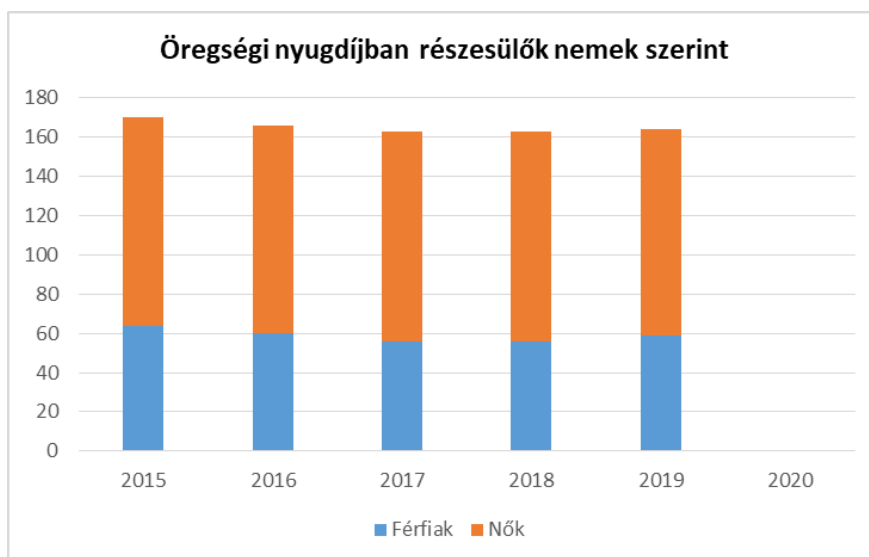
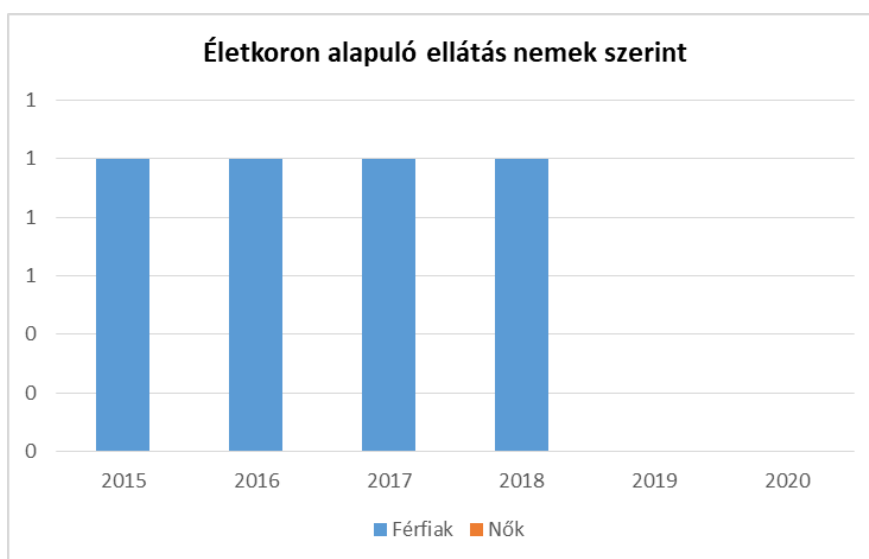
Az idősök, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel, akiknek közülük az egészsége engedi, szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre lehetőségük a munkaerő-piacon egyre kevesebb, kivételt képez, ha speciális tudással rendelkeznek.

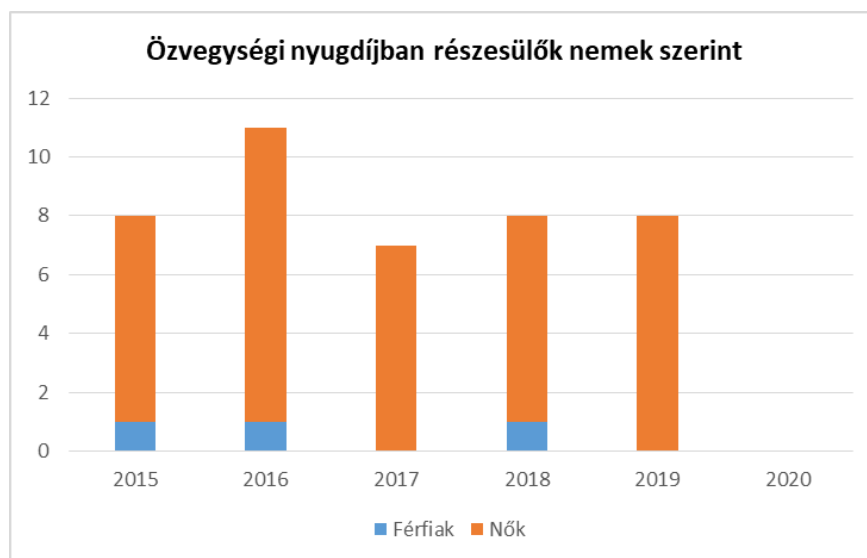
6.2. Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	1	n.a.	64	106	1	7	n.a.
2016	1	n.a.	60	106	1	10	n.a.
2017	1	n.a.	56	107	n.a.	7	1
2018	1	n.a.	56	107	1	7	0
2019	n.a.	n.a.	59	105	n.a.	8	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2015 és 2018 között életkoron alapuló ellátásban 1 fő férfi részesült. Öregségi nyugdíjban részesülők esetében a nők száma jóval nagyobb, mint a férfiaké. A nők esetében az átlagéletkor magasabb, mely magyarázza az eltérést. Özvegységi nyugdíjban a férfiak esetében 1-1 fő jellemző, míg a nők esetében évente 7-10 fő között mozog az érték.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen		27	22	17	21	23
41-45 év (TS 042)	Fő	3	2	3	3	3	n.a.
	%	11,11%	9,09%	17,65%	14,29%	13,04%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	4	2	2	1	2	n.a.
	%	14,81%	9,09%	11,76%	4,76%	8,70%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	6	2	1	2	2	n.a.
	%	22,22%	9,09%	5,88%	9,52%	8,70%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	3	4	1	1	3	n.a.
	%	11,11%	18,18%	5,88%	4,76%	13,04%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	n.a.	1	4	4	2	n.a.
	%	-	4,55%	23,53%	19,05%	8,70%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskereső kor szerinti megoszlása alapján elmondható, hogy 2018-as évtől csökkenés látható a 20 éves vagy az alattiak, illetve 2017-től a 21-25 év közöttiek esetében. 2019-ben a nyilvántartott álláskereső körében jelentősen nőtt a 31 és 35 év közöttiek és az 56-60 év közöttiek száma, illetve nőtt a 26-30 évesek és a 46-50 évesek száma is az előző évhez képest. 2015-ben a nyilvántartott álláskereső között a 21-25 év és 51-55 év közöttiek, 2016-ban az 50-60 év közöttiek, 2017-ben a 41-45 év közöttiek, 2018-ban a 36-40 év és 61 éves vagy afeletti, 2019-ben a 31-35 év közöttiek voltak a legnagyobb arányban.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	105	172	277
2016	105	175	280
2017	100	165	265
2018	102	164	266
2019	103	155	258
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar

Cikón a nyugdíjasok száma 2016-ban 280 fő volt, majd 2017-re lecsökkent a számuk 265 főre. 2019-ben a számuk 258 fő volt. A táblázatból látható, hogy a nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők nagyobb hányada nő.

- b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen jellegéből és méretéből adódóan sokan művelnek még kertet és tartanak állatokat, főként az idősebb korosztály esetében. A település kis méretű így nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetősége csekély. A településen élő idősek fontos tagjai a társadalomnak és aktívan részt vesznek a helyi programokon, pl. Szüreti felvonulás, Falunapi rendezvény, Idősek napja rendezvény és egyéb programok. Fontos lenne olyan közösségi tér kialakítása, amely az időseket szolgálhatná. A régi „nagykocsmá” épülete lehetőséget adna erre, az épület felújítására pályázati források bevonása szükséges.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

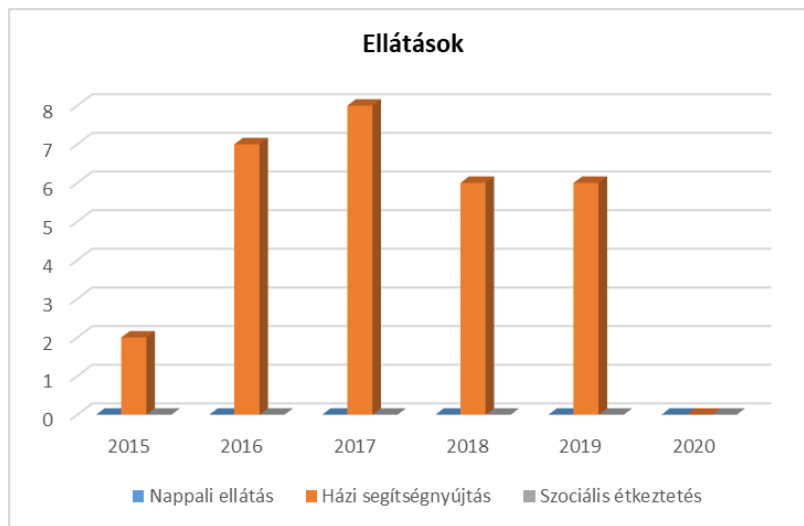
Az elmúlt évek alatt nem érkezett sem az önkormányzathoz, sem az önkormányzat ellen olyan bejelentés, amely az időseknek a foglalkoztatás területén kialakult hátrányos megkülönböztetéséről szólt volna.

6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

- a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	170	n.a.	2	n.a.
2016	171	n.a.	7	n.a.
2017	175	n.a.	8	n.a.
2018	174	n.a.	6	n.a.
2019	175	n.a.	6	n.a.
2020	-	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

A községben a 65 év feletti lakosság száma 170-175 fő körül mozog évente. A házi segítségnyújtásban részesülők száma 2016 évtől 6-8 fő között mozog évente. A településen nem működik idősek nappali ellátása.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatások úgy kerülnek megszervezésre, hogy az idősebb korosztály számára is vonzó és hozzáférhető legyen. A közösségi élet egyik színtere a helyi művelődési ház, amely 2021-ben TOP projekt keretében akadálymentesítésre került, így biztosítottá vált az akadálymentes bejutás. Az épületben akadálymentes mosdó is kialakításra került.

c) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártasságáról nem áll rendelkezésre releváns információ. A fiatalabb generáció informatikai jártassága egyértelmű, ők segíthetik az idősebb korosztály fejlődését is e téren. A településen könyvtár működik. A könyvtárban számítógépek is találhatóak, ahol a könyvtáros segíti a helyiek boldogulását.

d) a generációk közötti programok.

A települési programok úgy kerülnek megszervezésre, hogy az idősebb korosztály számára is vonzó és hozzáférhető legyen. Ezen rendezvényeken találkozhatnak a különböző generációk, ahol megoszthatják egymással tapasztalataikat.

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen művelődési ház található, könyvtár működik. Cikó Község Önkormányzata 2021. év végétől közművelődési szakembert alkalmaz, akinek feladata a helyi rendezvények megszervezése. Lehetőség szerint a programok bővítése, fejlesztése a cél. Minden évben megrendezésre kerül az idősek napja, ahol kulturális műsorral köszöntik az időseket.

6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

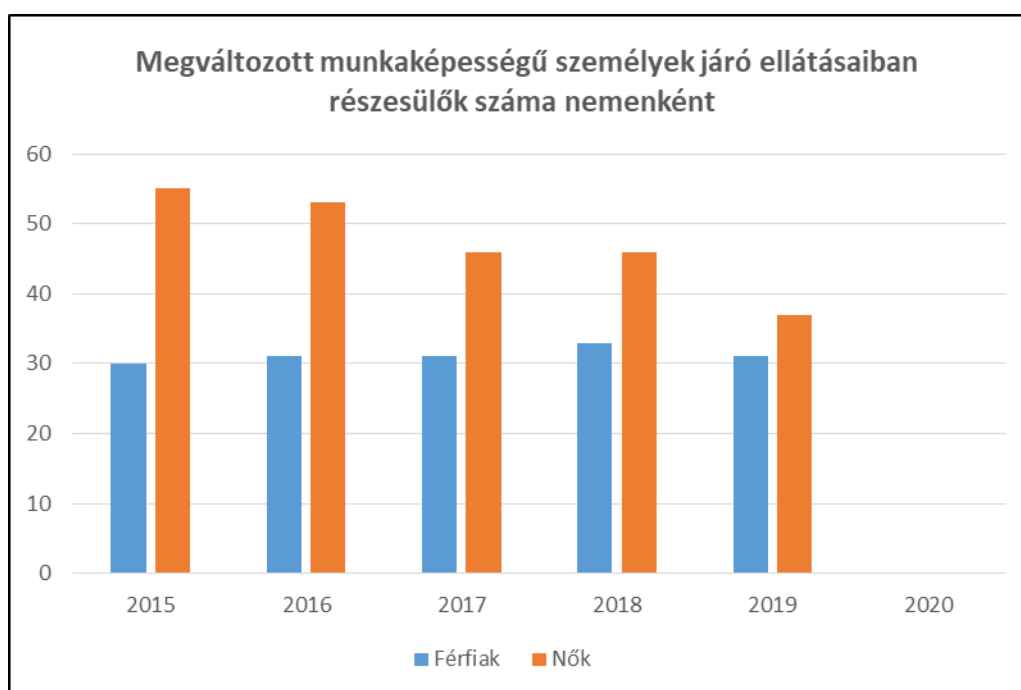
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Egyedül élő idősek elszigetelődése,	A családtagok szemléletformálása. Idősek bevonása a helyi közösségi programokba. Közösségi terek fejlesztése. Idősek elmagányosodásának visszaszorítása.
Hiányos számítástechnikai ismeretek.	Számítástechnikai oktatások tartása, online ügyintézésre való felkészítés.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1. A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	30	55	85
2016	31	53	84
2017	31	46	77
2018	33	46	79
2019	31	37	68
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Cikó településen 2015-ben a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma 85 fő volt, majd a számukban évről-évre folyamatos csökkenés látható. 2019-ben számuk 68 fő volt.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családtagjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Az Önkormányzatnak fontos feladata, hogy olyan környezetet teremtsen és működtessen, melyben

egyenlő esélyek érvényesülnek a mindennapi életünk során; a lakhatás, a szociális és egészségügyi ellátás, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és szórakoztatás területén is.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Munkavállalást segítő lehetőségek sajnos a községben nem elérhetőek. Interneten, online elérhetőek ilyen lehetőségek, illetve a nagyobb településeken személyesen is.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Önkormányzatnak, nincs arról tudomása, hogy fogyatékkal élő személyt hátrányos megkülönböztetés érte volna bármikor is a foglalkoztatás területén. Sem az Önkormányzathoz, sem az Önkormányzattal szemben nem érkezett ilyen jellegű bejelentés az elmúlt évek során.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen a fogyatékos személyek számára nem állnak rendelkezésre önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok. Ezen intézmények, szolgáltatások, programok elérése nagyobb településeken (pl. Bonyhád, Bátaszék) érhetőek el.

7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személy nincs a településen. Sem pénzbeli, sem természetbeni ellátásban vagy kedvezményben nem részesül fogyatékos személy.

7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Orvosi, védőnői ellátás biztosított a településen. Speciális ellátások a környező nagyobb településeken (pl. Bonyhád, Szekszárd) érhetőek el.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Cikón a közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Cél a teljes körű akadálymentesítés megvalósítása, elérése. Önkormányzat folyamatosan keresi azokat a lehetőségeket/pályázatokat, mely segítik a települést az infrastrukturális és infokommunikációs akadálymentesítés teljes körű megvalósítása során.

TOP projekt keretében megújult a helyi művelődési ház, ahol biztosítottá vált az akadálymentes bejutás. Akadálymentes mosdó került kialakításra. Taktilis jelek kerültek kialakításra, illetve táblák segítik a tájékozódást.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

2021-ben TOP projekt keretében megújult a helyi művelődési ház, ahol biztosítottá vált az akadálymentes bejutás. Akadálymentes mosdó került kialakításra. Taktilis jelek kerültek kialakításra, illetve táblák segítik a tájékozódást. Az épületet fogyatékkal élők is használni tudják.

Az önkormányzati hivatal épületébe történő akadálymentes bejutás biztosított.

Akadálymentesen megközelíthető az orvosi rendelő, a posta és a polgármesteri hivatal épülete.

További fejlesztések szükségesek akadálymentesség terén.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A munkahelyek többsége a településen még nem akadálymentesített. Mint mindenhol, az új beruházás, felújítás a hatályos jogszabályoknak megfelelően csak akadálymentesített környezet biztosításával történhet.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során az önkormányzat lehetőség szerint gondoskodik a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról. A közösségi közlekedés (buszok) tekintetében manapság több autóbuszon is biztosított az akadálymentesség.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A községben a fogyatékos személyek számára nem állnak rendelkezésre helyi szolgáltatások.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A településen települési támogatások érhetőek el.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nem jellemzőek.

7.5. A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Pályázati lehetőségeket igénybe véve további akadálymentesítések tervezettek. A település fizikai akadálymentesítése mellett kommunikációs akadálymentesítés is tervezett.

7.6. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os.	Akadályok folyamatos, ütemezett megszüntetése.
Az önkormányzatnak nincs elegendő információja a fogyatékkal élőkéről, illetve a szokásaikról.	Adatbázis kialakítása, az elszigetelődés hatásának enyhítése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése;

A civil szervezetek és az önkormányzat együttműködése folyamatos (Cikói Székely Hagyományörző Egyesület, Cikói Tehetséges Általános Iskolás Tanulók Támogatásáért Alapítvány stb.).

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A különböző községi rendezvények egész évben megfelelő lehetőséget biztosítanak a partnerek együttműködésére. Ebben megfelelő partner a Cikói Német Nemzetiségi Önkormányzat.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az önkormányzat minden olyan térségi együttműködésben érdekelt, amely a közös célok elérése érdekében (pl. pályázatok benyújtásában, fejlesztések meghatározásában) a településen lakók érdekét szolgálja.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Cikói Német Nemzetiségi Önkormányzat szorosan együttműködik az iskolával, anyagilag is segíti a tanulók foglalkozásainak megszervezését.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A korábban említett civil szervezetek elsősorban rendezvényeiken keresztül tartják a kapcsolatot a célcsoportokkal.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen jelenleg nincs ilyen szereplő.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésében és az egyes esélyegyenlőségi célcsoportok jellemzőinek feltárásában résztvevők a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek, nemzetiségi önkormányzat elnöke, valamint a civil szervezetek képviselői.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A HEP a Polgármesteri Hivatalban, a település honlapján (www.ciko.hu) közzétételre kerül, így az elkészült anyagról bárki elmondhatja véleményét, javaslatait.

A HEP elkészítésekor HEP Fórum megvalósult.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1.A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	Problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	Fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliség jelenléte, eladósodás, adósságrendezi problémák.	Foglalkoztatási helyzet javítása, képzési programok népszerűsítése. Képzések és tréningek tartása, tanácsadás nyújtása a településen.
	Információhiány az egészséges életmódról, életvezetési tanácsadás, programok hiánya.	Felvilágosítás, szűrés. A preventív módszerek elterjesztése mellett hangsúly helyezése a szűrőprogramokban való részvétel ösztönzésére.
Gyermekek	Fiatalok, gyermekek csökkenő száma.	A település fejlesztése, vonzóbbá tétele: intézményi fejlesztések, közösségi élet továbbfejlesztése, vonzó településkép kialakítása, szolgáltatások fejlesztése.
	Nehéz helyzetben lévő családok – gyermekek a településen.	Gyermekek életkörülményeinek javítása, gyermek programok szervezése.
Nők	A kisgyermeket nevelő anyák munkaerő-piacra való visszatérése nehéz.	Óvoda felújítása, bölcsőde kialakítása, nyitvatartási idő igazítása a szülői igényekhez, egyéb munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások kialakítása.
	Kismamák, kisgyermeket nevelők elszigetelődése.	Kismamák, kisgyermeket nevelők részére előadások, foglalkozások, programok szervezése.
Idősek	Egyedül élő idősek elszigetelődése,	A családtagok szemléletformálása. Idősek bevonása a helyi közösségi programokba. Közösségi terek fejlesztése. Idősek elmagányosodásának visszaszorítása.
	Hiányos számítástechnikai ismeretek.	Számítástechnikai oktatások tartása, online ügyintézésre való felkészítés.
Fogyatékkal élők	Az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os.	Akadályok folyamatos, ütemezett megszüntetése.
	Az önkormányzatnak nincs elegendő információja a fogyatékkal élőkről, illetve a szokásaikról.	Adatbázis kialakítása, az elszigetelődés hatásának enyhítése.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák fel tudnak zárkózni a közösséghez, valamint életminőségük és önálló életük fokozatosan javul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők egymásba fonódó területi és társadalmi hátrányok következményeinek, a szegénység mélyülésének, újra termelődésének és területi terjedésének mérséklése, továbbá a mélyszegénységben élők integrációjának előmozdítása azzal az eszközrendszerrel, amelyet a szociális és közösségi munka, a lakosság cselekvő részvételén alapuló tervezét együtt nyújthat.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségét, hogy intézkedéseink eredménye csökkentse a gyermekek és családtagjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek körében a cselekvő életvitel biztosítására, a nemzedék közti távolság csökkentésére, a rászorulóknak mindennapjainak könnyítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén gazdasági és szociális szférában az egyenlő bánásmód érvényesítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők integrációjára, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására és az akadálymentesítésre.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

1.intézkedés - Romák és mélyszegénységben élők részére

A	Intézkedés címe:	Foglalkoztatási helyzet javítása, képzési programok népszerűsítése.
B	Feltárt probléma megnevezése	Tartós munkanélküliség jelenléte, eladósodás, adósságrendezési problémák.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Képzéseken/átképzéseken való részvétel által alacsony képzettség megszüntetése. Könnyebb elhelyezkedés, mely által javul a foglalkoztatási helyzet. Tréningek által eladósodás mérséklődése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Bonyhádi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által szervezett képzéseken való részvétel ösztönzése. Szervezetek, partnerek bevonása a foglalkoztatottság növelése érdekében (rövidtávon ennek megvalósulását tervezzük). Pénzügyi tanácsadások/tréningek megszervezése: eladósodás elkerülése, hatékony pénzgazdálkodás elve, stb.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, pályázati referens.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	<i>2024.12.31. – Képzések feltérképezése, tanácsadások, pályázatok, lehetőségek feltérképezése. 2024.12.31. – Képzéseken való részvétel, tanácsadások/tréningek lebonyolítása, lezárása, dokumentálása 2025.06.30. – Elért eredmények vizsgálata, majd a program újraindítása.</i>
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Képzéseken, tréningeken résztvevők száma. Munkaerőpiacon elhelyezkedők száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán: szakképzett oktatók, önkéntes oktatók. Pénzügyi: pályázati források. Technikai: kivetítő, számítógépek, papír- és írószerek, tananyagok.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	-

2.intézkedés - Romák és mélyszegénységben élők részére

A	Intézkedés címe:	Egészséges életmóddal kapcsolatos információnyújtás, életvezetéssel kapcsolatos programok szervezése.
B	Feltárt probléma megnevezése	Információhiány az egészséges életmódról, életvezetési tanácsadás, programok hiánya.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Felvilágosítás, szűrés. A preventív módszerek elterjesztése mellett hangsúly helyezése a szűrőprogramokban való részvétel ösztönzésére, életvezetési tanácsadás.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés, kapcsolatfelvétel a célcsoporttal, kapcsolódó szervezetekkel. Szervezetek, partnerek bevonása a programba. Programok, tanácsadások megszervezése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, háziorvos, gyermekorvos, védőnő, gyermekjóléti szolgálat.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	<i>2024.12.31. - Helyzetfelmérés, kapcsolatfelvétel a célcsoporttal, kapcsolódó szervezetekkel.</i> <i>2025.12.31. - Programok, tanácsadások megvalósítása.</i>
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Programokon, előadásokon résztvevők száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Szakképzett oktatók, önkéntes oktatók. Pályázati források. Kivetítő, számítógépek, papír- és írószerek, tananyagok.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	-

1.intézkedés - Gyermek részére

A	Intézkedés címe:	A település fejlesztése, élhető településkép kialakítása a fiatalok számára.
B	Feltárt probléma megnevezése	Fiatalok, gyermekek csökkenő száma.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél a település fejlesztése, a települési szolgáltatások bővítése, egy olyan településkép létrehozása, amely a fiatalok helyben maradását segíti. A családok, gyermekek számára az aktív pihenés intézményi, tárgyi feltételeinek: minél több biztonságos és pihenésre alkalmas zöldterület és játszótér legyen. Cél, hogy a települési szolgáltatások bővítése, járda- és útfelújítások által javuljanak a népességmutatók.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településrendezési terv.
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A települési zöldterületek, utak, járdák, játszótérek fejlesztése, közösségi terek fejlesztése, kialakítása, ingyenes wifi rendszer kialakítása. Közösségi szolgáltatások fejlesztése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, pályázati referens.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	<i>2024.12.31. - Igények feltérképezése, koncepció kialakítása.</i> <i>2025.06.30. - Tervezés, pályázás.</i> <i>2025.12.31. - Fejlesztések megvalósítása.</i>
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Fejlesztett intézmények, közterületek, játszótérek, szolgáltatások száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati író, megvalósításban résztvevők. Pályázati forrás a megvalósításhoz.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága biztosított. Pályázati forrás igénybevétele esetén a megvalósult beruházás fenntartási időszaka 5 év, amely idő alatt bármilyen meghibásodást, hibát javítani szükséges.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	-

2.intézkedés - Gyermek részére

A	Intézkedés címe:	Nehéz helyzetben lévő családok, gyermekek támogatása.
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen több nehéz helyzetben lévő család és ezáltal gyermek is él.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Gyermekek életkörülményeinek javítása, gyermek programok szervezése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Információgyűjtés, érintett személyek, szervezetek bevonása. Konceptió kialakítása. Programok megvalósítása, családok-gyermekek támogatása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, óvodavezető, iskolaigazgató, családsegítő, helyi civil szervezetek, nemzetiségi önkormányzat.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	<i>2024.12.31. - Igények feltérképezése, koncepció kialakítása.</i> <i>2025.12.31. - Programok megvalósítása, családok támogatása-gyermekek.</i>
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Támogatott gyermekek száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Konceptió, program kialakításában résztvevő személyek. Pénzügyi erőforrás a programok megvalósításához, támogatásokhoz. Programok megszervezéshez szükséges technikai erőforrások.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az intézmény, önkormányzat szakmai programjába beépülve fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	-

1.intézkedés - Nők részére

A	Intézkedés címe:	Munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások kialakítása.
B	Feltárt probléma megnevezése	A kisgyermeket nevelő anyák munkaerő-piacra való visszatérése nehéz.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél, hogy a gyermeküket egyedül nevelő anyák előbb vissza tudjanak térni a munkaerő-piacra, így a családok anyagi helyzete is javulni fog.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településrendezési terv.
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Bölcsőde kialakítása. Az óvoda, bölcsőde nyitvatartási idejének igazítása a szülői igényekhez. Egyéb munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások kialakítása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, óvodavezető, pályázati referens.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	<i>2025.06.30. – Pályázatok figyelése, igények feltérképezése.</i> <i>2025.12.31. – Tervezés: infrastrukturális és humán erőforrás, pályázás</i> <i>2026.12.31. – Bölcsőde kialakítása.</i>
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Óvodai férőhelyek száma. Kialakított bölcsődei férőhelyek száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati író, megvalósításban résztvevők. Intézményi dolgozók. Pályázati forrás a megvalósításhoz.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az intézmény szakmai programjába beépülve fenntartható. Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága biztosított. Pályázati forrás igénybevétele esetén a megvalósult beruházás fenntartási időszaka 5 év, amely idő alatt bármilyen meghibásodást, hibát javítani szükséges.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	-

2.intézkedés – Nők részére

A	Intézkedés címe:	Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása.
B	Feltárt probléma megnevezése	A szülés után a tartósan otthonmaradó kismamáknál magányérzet, depresszió alakulhat ki. A mozgástér beszűkül.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Helyzetfelmérés, érintettek felkutatása. Baba-mama klub létrehozása, foglalkozások. Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel. Tanácsadás, előadások, foglalkozások, programok szervezése.
G	Az intézkedés felelőse	Védőnő, Család- és Gyermekejóléti Szolgálat munkatársa, helyi civil szervezetek, közművelődési szakember, polgármester.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	<i>2024.12.31. – Helyzetfelmérés, kapcsolatfelvétel. 2025.12.31. – Programok szervezése.</i>
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Programokon résztvevő kismamák, kisgyermeket nevelők száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Programszervező. Programok szervezésének pénzügyi forrása. Programok lebonyolításához szükséges technikai eszközök.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	-

1.intézkedés - Idősek részére

A	Intézkedés címe:	Egyedül élő idősek segítése.
B	Feltárt probléma megnevezése	Időskori egyedüllét, az elmagányosodás depresszív hatása jelentős probléma.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A családtagok szemléletformálása a korosztály törődésével kapcsolatban. Közösségi terek fejlesztése. Idősek bevonása a helyi közösségi programokba. Idősek elmagányosodásának visszaszorítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés. Szemléletformálás, kapcsolatfelvétel a családdal és az érintettekkel. Programok szervezése települési szinten. Aktív időskor segítése, bevonásuk közösségi életbe. Helyi rendezvényeken való közös főzés-sütés, vásárolás. Közösségi terek fejlesztése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, közművelődési szakember, háziorvosi szolgálat, pályázati referens.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	<i>2025.03.31. – Helyzetfelmérés, kapcsolatfelvétel. Pályázatfigyelés, pályázás.</i> <i>2025.09.30. – Programok folyamatos szervezése.</i> <i>2026.12.31. – Közösségi terek fejlesztése.</i>
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Programokon résztvevő idősek száma. Fejlesztett ingatlanok száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Programszervező. Programok szervezésének pénzügyi forrása. Programok lebonyolításához szükséges technikai eszközök. Pályázati források bevonása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	-

2.intézkedés – Idősek részére

A	Intézkedés címe:	Az idősek informatikai jártasságának javítása.
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősek számítástechnikai és informatikai jártassága nem kielégítő.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Érdeklődés felkeltése a modern technika iránt, számítástechnikai oktatások tartása, online ügyintézésre való felkészítés.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Igények feltérképezése. Számítógép, internet használat oktatása, foglalkozások. Online ügyintézés előnyeinek bemutatása, használata.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, közművelődési szakember.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	<i>2024.12.31. – Igények feltérképezése.</i> <i>2025.09.30. – Foglalkozások lebonyolítása.</i>
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Oktatáson résztvevő idősek száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Szakképzett oktatók, önkéntes oktatók. Képzésre alkalmas helyszínek. Képzésen használatos kellékek: kivetítő, számítógépek, írószerek, interaktív (tan)anyagok, stb.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	-

1.intézkedés – Fogyatékkal élők részére

A	Intézkedés címe:	Akadálymentes környezet kialakítása.
B	Feltárt probléma megnevezése	Az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os a településen.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A fogyatékkal élők számára is elérhetővé kell tenni minden közintézményt. Fejlesztések jellegétől függően teljeskörű akadálymentesítés megvalósítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településrendezési terv.
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A település felmérése (intézmények, közterületek) akadálymentesség szempontjából, adatgyűjtés. Tervezési feladatok elvégzése. Pályázati források igénybevétele, pályázás. Akadálymentesítések elvégzése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, pályázati referens.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	<i>2025.06.30. – Adatgyűjtés. Pályázatfigyelés, tervezés, pályázás.</i> <i>2026.06.30. – Akadálymentesítés ütemezett megvalósítása.</i>
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Akadálymentesített intézmények, ingatlanok száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Szakemberek, tervezők bevonása. Pályázati források bevonása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága biztosított. Pályázati forrás igénybevétele esetén a megvalósult beruházás fenntartási időszaka 5 év, amely idő alatt bármilyen meghibásodást, hibát javítani szükséges.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	-

2.intézkedés – Fogyatékkal élők részére

A	Intézkedés címe:	Helyi (önkormányzati) adatbázis (táblázatok, statisztikák) létrehozása a célcsoport vizsgálatára.
B	Feltárt probléma megnevezése	A fogyatékkal élők jellemzően magányosak, távolságot tartanak, nem aktív szereplői a helyi közösségnek, ezért nem állnak rendelkezésre releváns adatok.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél, hogy felmérjük a fogyatékkal élők életviteli, egészségügyi viszonyait, megismerjük szokásaikat és fel tudjuk térképezni, hogy milyen speciális segítségre van szükségük életvitelük javításához.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés. Lehetőség szerint a fogyatékkal élőkkel történő egyeztetés, adatgyűjtés. Kapcsolatfelvétel fogyatékkal élőket segítő szervezetekkel, személyekkel, adatgyűjtés. Begyűjtött adatok feldolgozása. Tájékoztatni a célcsoportot a segítő szervezetekről, lehetőségekről, programokról, célcsoport segítése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, háziorvosi szolgálat, védőnő.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	<i>2024.12.31. – Helyzetfelmérés, egyeztetések, adatgyűjtés.</i> <i>2025.06.30. – Begyűjtött adatok feldolgozása.</i> <i>2026.03.31. – Célcsoport tájékoztatása, segítése.</i>
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Újonnan létrehozott adatbázisok száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás az adatok gyűjtéséhez. Technikai erőforrás az adatbázis létrehozásához.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	-

Cikó 2022.	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedések esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Foglalkoztatási helyzet javítása, képzési programok népszerűsítése.	Tartós munkanélküliség jelenléte, eladósodás, adósságrendezési problémák.	Képzéseken/átképzéseken való részvétel által alacsony képzettség megszüntetése. Könnyebb elhelyezkedés, mely által javul a foglalkoztatási helyzet. Tréningek által eladósodás mérséklődése.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030		Bonyhádi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által szervezett képzéseken való részvétel ösztönzése. Szervezetek, partnerek bevonása a foglalkoztatottság növelése érdekében (rövidtávon ennek megvalósulását tervezzük). Pénzügyi tanácsadások/tréningek megszervezése: eladósodás elkerülése, hatékony pénzgazdálkodás elve, stb.	Polgármester, pályázati referens.	2025.06.30.	Képzéseken, tréningeken résztvevők száma. Munkaerőpiacon elhelyezkedők száma.	Humán: szakképzett oktatók, önkéntes oktatók. Pénzügyi: pályázati források. Technikai: kivetítő, számítógépek, papír- és írószerek, tananyagok.	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.	
2	Egészséges életmóddal kapcsolatos információnyújtás, életvezetéssel kapcsolatos programok szervezése.	Információhiány az egészséges életmódról, életvezetési tanácsadás, programok hiánya.	Felvilágosítás, szűrés. A preventív módszerek elterjesztése mellett hangsúly helyezése a szűrőprogramokban való részvétel ösztönzésére, életvezetési tanácsadás.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030		Helyzetfelmérés, kapcsolatfelvétel a célcsoporttal, kapcsolódó szervezetekkel. Szervezetek, partnerek bevonása a programba. Programok, tanácsadások megszervezése.	Polgármester, házi orvos, gyermekorvos, védőnő, gyermekjóléti szolgálat.	2025.12.31.	Programokon, előadásokon résztvevők száma.	Szakképzett oktatók, önkéntes oktatók. Pályázati források. Kivetítő, számítógépek, papír- és írószerek, tananyagok.	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.	

II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	A település fejlesztése, élhető településkép kialakítása a fiatalok számára.	Fiatalok, gyermekek csökkenő száma.	Cél a település fejlesztése, a települési szolgáltatások bővítése, egy olyan településkép létrehozása, amely a fiatalok helyben maradását segíti. A családok, gyermekek számára az aktív pihenés intézményi, tárgyi feltételeinek: minél több biztonságos és pihenésre alkalmas zöldterület és játszótér legyen. Cél, hogy a települési szolgáltatások bővítése, járda- és útfelújítások által javuljanak a népeségmutatók.	Településrendezési terv, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.		A települési zöldterületek, utak, járdák, játszótérek fejlesztése, közösségi terek kialakítása, ingyenes wifi rendszer kialakítása. Községi szolgáltatások fejlesztése.	Polgármester, pályázati referens.	2025.12.31.	Polgármester, pályázati referens.	Pályázati referens, megvalósításban résztvevők. Pályázati forrás a megvalósításhoz.	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága biztosított. Pályázati forrás igénybevétele esetén a megvalósult beruházás fenntartási időszaka 5 év, amely idő alatt bármilyen meghibásodást, hibát javítani szükséges.
2	Nehéz helyzetben lévő családok, gyermekek támogatása.	A településen több nehéz helyzetben lévő család és ezáltal gyermek is él.	Gyermekek életkörülményeinek javítása, gyermek programok szervezése.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030		Információgyűjtés, érintettek, személyek, szervezetek bevonása. Koncepció kialakítása. Programok megvalósítása, családok, gyermekek támogatása.	Polgármester, óvodavezető, iskolaigazgató, helyi civil szervezetek, nemzeti önkormányzat.	2025.12.31.	Támogatott gyermekek száma.	Koncepció, program kialakításában résztvevő személyek. Pénzügyi erőforrás a programok megvalósításához, támogatásokhoz. Programok megszervezéshez szükséges technikai erőforrások.	Az intézmény, önkormányzat szakmai programjába beépülve fenntartható.

III. A nők esélyegyenlősége											
1	Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása	A szülés után tartósan otthonmaradó kismamáknál magányérzet, depresszió alakulhat ki. A mozgástér beszűkül.	Helyzetfelmérés, érintettek felkutatása. Baba-mama klub létrehozása, foglalkozások. Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030		Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel. Tanácsadás, előadások, foglalkozások, programok szervezése.	Védőnő, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa, helyi civil szervezetek, közművelődési szakember, polgármester.	2025.12.31.	Programokon résztvevő kismamák, kisgyermeket nevelők száma.	Programszervező. Programok szervezésének pénzügyi forrása. Programok lebonyolításához szükséges technikai eszközök.	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.
2	Munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások kialakítása.	A kisgyermeket nevelő anyák munkaerő-piacra való visszatérése nehéz.	Cél, hogy a gyermeküket egyedül nevelő anyák előbb tudjanak térni a munkaerő-piacra, így a családok anyagi helyzete is javulni fog.	Településrendezési terv, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.		Bölcsőde kialakítása. Az óvoda, bölcsőde nyitvatartási idejének igazítása a szülői igényekhez. Egyéb munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások kialakítása.	Polgármester, óvodavezető, pályázati referens.	2026.12.31.	Óvodai férőhelyek száma. Kialakított bölcsődei férőhelyek száma.	Pályázati forrás megvalósításban résztvevők. Intézményi dolgozók. Pályázati forrás megvalósításához.	Az intézmény szakmai programjába beépítve fenntartható. Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága biztosított. Pályázati forrás igénybevétele esetén a megvalósult beruházás fenntartási időszaka 5 év, amely idő alatt bármilyen meghibásodást, hibát javítani szükséges.
IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Egyedül élő idősek segítése	Időskori egyedüllét, az elmagányosodás depresszív hatása jelentős probléma.	A családtagok szemléletformálása a korosztály törődésével kapcsolatban. Közösségi terek fejlesztése. Idősek bevonása a helyi közösségi programokba. Idősek elmagányosodásának visszaszorítása.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030		Helyzetfelmérés. Szemléletformálás, kapcsolatfelvétel családdal és az érintettekkel. Programok szervezése települési szinten. Aktív idősor segítése, bevonásuk közösségi életbe. Helyi rendezvényeken való közös főzés-sütés, vásárolás. Közösségi terek fejlesztése.	Polgármester, közművelődési szakember, háziorvosi szolgálat, pályázati referens.	2026.12.31.	Programokon résztvevő idősek száma. Fejlesztett ingatlanok száma.	Programszervező. Programok szervezésének pénzügyi forrása. Programok lebonyolításához szükséges technikai eszközök. Pályázati források bevonása.	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.

2	Az idők informatikai jártasságának javítása.	Az idők számítástechnikai és informatikai jártassága nem kielégítő.	Érdeklődés a felkeltése a modern technika iránt, számítástechnikai oktatások tartása, online ügyintézésre való felkészítés.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030		Igények feltérképezése. Számítógép, internet használat oktatása, foglalkozások. Online ügyintézés előnyeinek bemutatása, használata.	Polgármester, közművelődési szakember.	2025.09.30.	Oktatáson résztvevő idők száma.	Szakképzett oktatók, önkéntes oktatók. Képzésre alkalmas helyszínek. Képzésen használatos kellékek: kivetítő, számítógépek, írószerek, interaktív (tan)anyagok, stb.	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége											
1	Akadálymentes környezet kialakítása.	Az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os a településen.	A fogyatékkal élők számára is elérhetővé kell tenni minden közintézményt. Fejlesztések jellegétől függően teljes körű akadálymentesítés megvalósítása.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030		A település felmérése (intézmények, közterületek) akadálymentesség szempontjából, adatgyűjtés. Tervezési feladatok elvégzése. Pályázati források igénybevétele, pályázás. Akadálymentesítések elvégzése.	Polgármester, pályázati referens.	2026.06.30.	Akadálymentesített intézmények, ingatlanok száma.	Szakemberek, tervezők bevonása. Pályázati források bevonása.	Az intézkedések eredményeinek fenntarthatósága biztosított. Pályázati forrás igénybevétele esetén a megvalósult beruházás fenntartási időszaka 5 év, amely idő alatt bármilyen meghibásodást, hibát javítani szükséges.
2	Helyi (önkormányzati) adatbázis (táblázatok, statisztikák) létrehozása a célcsoport vizsgálatára.	A fogyatékkal élők jellemzően magányosak, távolságot tartanak, nem aktív szereplői a helyi közösségnek, ezért nem állnak rendelkezésre releváns adatok.	Cél, hogy felmérjük a fogyatékkal élők életviteli, egészségügyi viszonyait, megismerjük szokásaikat és fel tudjuk térképezni, hogy milyen speciális segítségre van szükségük életvitelük javításához.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030		Helyzetfelmérés. Lehetőség szerint a fogyatékkal élőkkel törtéző egyeztetés, adatgyűjtés. Kapcsolatfelvétel fogyatékkal élőket segítő szervezetekkel, személyekkel, adatgyűjtés. Begyűjtött adatok feldolgozása. Tájékoztatni a célcsoportot a segítő szervezetekről, lehetőségekről, programokról, célcsoport segítése.	Polgármester, háziorvosi szolgálat, védőnő.	2026.03.31.	Újonnan létrehozott adatbázisok száma.	Humán erőforrás az adatgyűjtéséhez. Technikai erőforrás az adatbázis létrehozásához.	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.

3. Megvalósítás

3.1.A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

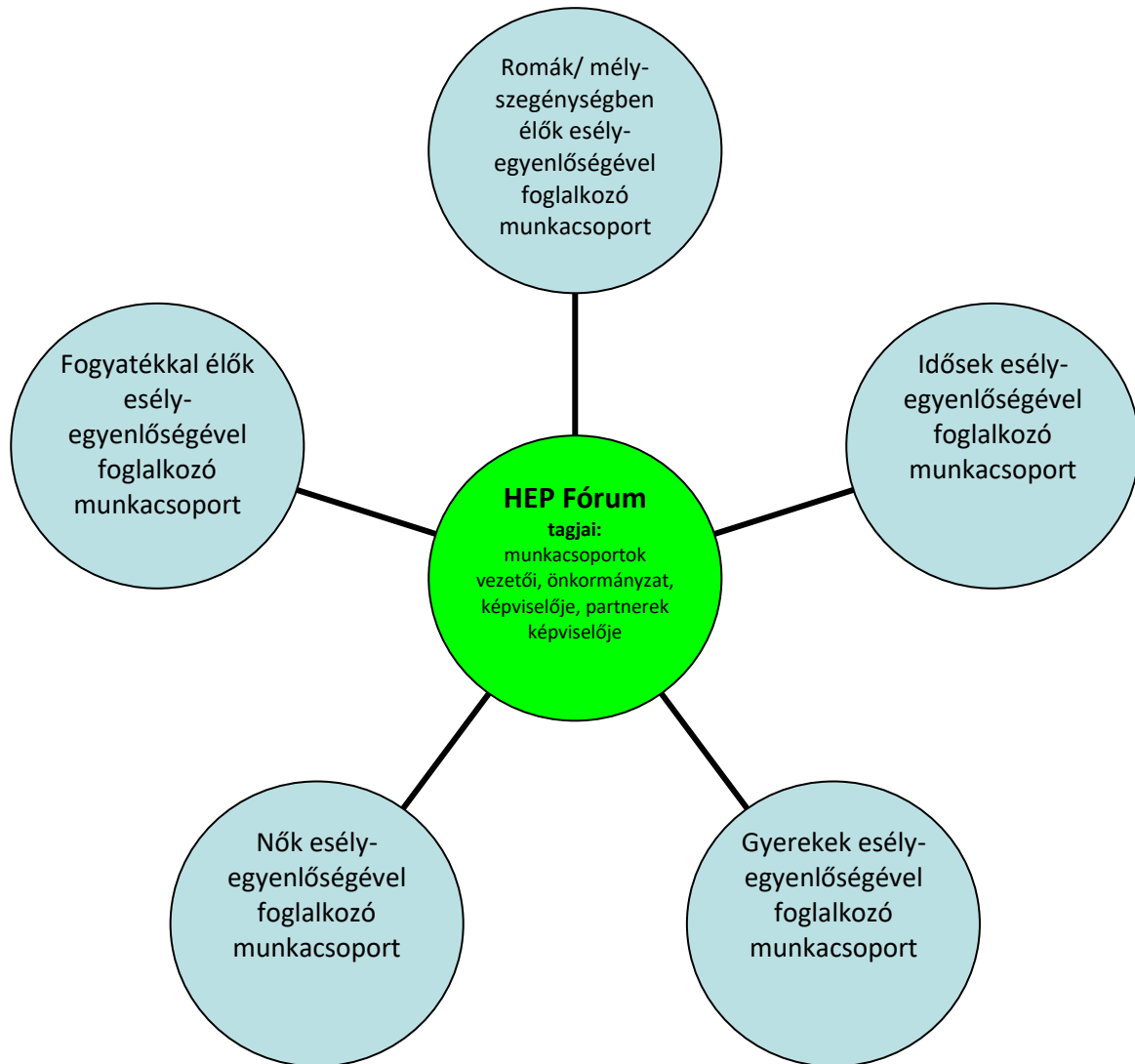
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosság szám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6. Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Cikó község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Cikó község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 5/2022. (I.26.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Cikó, 2022. január 26.

Mária Bese
Aláírás

Kivonat

Cikó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2022. január 26. napján megtartott Képviselő-testületi ülésének jegyzőkönyvéből:

5/2022.(I.26.) Képviselő-testületi határozat
a Helyi Esélyegyenlőségi Program 2022-2027. elfogadásáról

Cikó Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

1. elfogadja a Helyi Esélyegyenlőségi Program 2022-2027. dokumentumot a melléklet szerinti tartalommal és formában.
2. felhívja a polgármestert a dokumentum aláírására.

Felelős: Molnár Józsefné polgármester

Határidő: azonnal

Határozattal értesítve: Tolna Megyei Kormányhivatal

Molnár Józsefné sk.
polgármester

kmf.

dr. Mátyás Adrienn sk.
jegyző

Kiadmány hitelül:

dr. Mátyás Adrienn
dr. Mátyás Adrienn
jegyző

Cikó, 2022. január 27.

Kivonat

Cikó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2024. január 24. napján tartott ülésének jegyzőkönyvéből

Cikó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2024 (I.24) önkormányzati határozata a Helyi Esélyegyenlőségi Program 2022-2027 felülvizsgálatáról:

Cikó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2022. (I.26.) számú határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program (2022-2027) felülvizsgálata az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése alapján megtörtént.

Cikó Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a felülvizsgálat eredményeként elkészült Helyi Esélyegyenlőségi Programot (2022-2027) elfogadja.

Felelős: Molnár Józsefné polgármester

Határidő: azonnal

Molnár Józsefné sk.
polgármester

dr. Fazekas Attila Tibor sk.
jegyző

A kiadmány hitelül:

Farkas Ramóna
hatósági ügyintéző

Cikó, 2024. január 25.